

Møteinnkalling

Utvalg:	Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre
Møtested:	Kommunestyresalen, Grane kommunehus, Trofors
Dato:	20.11.2019
Tidspunkt:	10:00 – 14:00

Eventuelt forfall meldes snarest på epost til tore.todas@fylkesmannen.no. Vararepresentanter møter etter nærmere varsel.

Medlem eller innkalt varamedlem skal i god tid før møtet melde fra til **styreleder** om forhold som gjør eller kan gjøre at man er inhabil i en sak som foreligger til behandling på møtet.

Dersom styreleder kommer til at det er grunn til å anta at medlemmet vil måtte fratre som inhabil, varsles sekretariat om dette, slik at varamedlem kan innkalles.

Namsskogan 13.11.2019
Stian Brekkvassmo
styreleder

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Møte med rådgivende utvalg		
ST 36/2019	Møte i faglig rådgivende utvalg for Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre 2019		2018/18403
	Styremøte		
	Referatsaker		
ST 37/2019	Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte		
RS 16/2019	Børgefjell nasjonalpark - søknad om bidrag til veivedlikehold Tomasvatnet - Tomasvatn Øyum Hytteforening		2019/12834
RS 17/2019	Melding om politisk vedtak - Røyrvik kommunestyre		2019/12945
RS 18/2019	19/5984 Valg av representanter til Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre 2020-2023 - Hattfjelldal kommune		2019/12945
	Styresaker		
ST 38/2019	Revidering av retningslinjer for praktiseringen av regelverket for motorferdsel i Børgefjell nasjonalpark/Austre Tiplingan landskapsvernområde.		2019/11002
ST 39/2019	Bestillingsdialog 2020 - Børgefjell nasjonalpark og Austre Tiplingan landskapsvernområde		2019/13012
ST 40/2019	Møteplan Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe / Børgefjell nasjonalparkstyre - 2020		2018/18470
ST 41/2019	Klage på vedtak - avslag på søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for oppføring av 2 reingjeterhytter - Tjåehkere sijte		2018/377

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/18403-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 04.11.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	36/2019	20.11.2019

Møte i faglig rådgivende utvalg for Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe / Børgefjell nasjonalparkstyre 2019

Møtet avholdes som dialogmøte med nasjonalparkstyret.

Følgende tema vil bli gjennomgått på møtet mellom rådgivende utvalg og nasjonalparkstyret:

- Gjennomgang av vedtekter for faglige rådgivende utvalg
- Valg av leder og nestleder ihht. vedtektene
- Gjennomførte tiltak 2019
- Bestillingsdialog 2020 for Børgefjell nasjonalpark
- Status forskriftsendringer
- Motorferdsel i verneområdene
- Oppsynstjenesten

Saksopplysninger

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre har med bakgrunn i punkt 9 i nasjonalparkstyrets vedtekter opprettet et faglig rådgivende utvalg. Det faglige rådgivende utvalget er et rådgivende organ for nasjonalparkstyret. Utvalget er rådgivende i forvaltningen av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og Austre Tiplingan/Diehpell Luvlie landskapsvernomsråde.

Det faglige rådgivende utvalgets formål er:

- Bidra til å sikre en langsiktig og helhetlig forvaltning av de verneområdene Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for, herunder arbeidet med utarbeidelse av forvaltningsplaner for verneområdene og revidering/rullering av disse.
- Gi råd til nasjonalparkstyret på store og prinsipielt viktige saker.
- Bidra til å fremme samarbeidet mellom de ulike aktørene innenfor nasjonalparkstyrets myndighetsområde, og å fremme samarbeidet mellom disse og øvrige viktige offentlige og private aktører med interesser og/eller aktiviteter i tilknytning til verneområdene.

Det faglige rådgivende utvalget skal arbeide for å skape felles forståelse blant de deltakende organisasjoner og institusjoner i forvaltning og bruk av området. Det faglige rådgivende utvalget har ingen forvaltningsmyndighet, men skal fungere som et rådgivende organ ovenfor nasjonalparkstyret.

Det faglige rådgivende utvalget har ingen myndighet over grunneiere, rettighetshaverne eller brukerorganisasjonene som deltar i utvalget.

Rådgivende utvalg oppnevnes av Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre og har 9 representanter, med følgende sammensetning:

• Namsskogan fjellstyre	1 representant
• Røyrvik fjellstyre	1 representant
• Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag/Nordland	1 representant
• NJFF avd. Nord-Trøndelag/Nordland	1 representant
• Statskog SF Fjelltjenesten	1 representant
• Statskog SF	1 representant
• Byrkije Sijte	1 representant
• Tjåehkere Sijte	1 representant
• Svenske samebyer	1 representant

Det er den enkelte organisasjon/institusjoner som deltar i det faglige rådgivende utvalget som selv velger sine representanter.

Utvalget skal møte nasjonalparkstyret minimum en gang hvert år.

I 2018 ble Rolf Almås valgt som leder og Helene Lillevold til nesteleder av utvalget. Leder og nestleder velges for 2 år. Helene Lillevold har sluttet som fjelloppsyn i Røyrvik fjellstyre og kan derfor ikke være medlem i rådgivende utvalg, det må derfor velges ny nestleder.

Møtet avholdes sammen med nasjonalparkstyret for å få en direkte kommunikasjon mellom de ulike aktørene.

Vedlegg/sakspapirer:

- Sakspapirene til styremøte, sakene 38/2019 og 39/2019

Tomasvatn Øyum Hytteforening

Org.nr. 922 820 392

Pål Vinje, nestleder

Børgefjell Nasjonalparkstyre

7898 Limingen

BIDRAG VEIVEDLIKEHOLD

Hei!

Tomasvatn Øyum Hytteforening vil med dette på vegne av grunneier og hytteforeningen invitere andre brukere til å være med å bidra økonomisk til veivedlikehold og utbedring av veien fra Nordgård og opp til Hesjevollan.

Inspeksjon av den nedre brua nå i sommer viste at det var kritisk nødvendig med en oppgradering og utskifting av bærende konstruksjoner. Dette er nå utført og brua er også oppgradert til å tåle tyngre kjøretøy. Kostnader til dette arbeidet kom på kr. 29.400, -.

Videre er det både vår og høst nødvendig med mindre vedlikehold særlig på grunn av erosjon og utgraving som følge av store nedbørsmengder og vann som renner i veien.

Parkeringen og veien videre opp mot Hesjevollan, og videre sti opp mot Storelvhøgda og videre inn i Børgefjell er en mye brukt innfallsport til nasjonalparken. På bakgrunn av dette ber vi om at dere bidrar med et selvvalgt beløp som kan settes inn på en konto øremerket for utført og fremtidig vedlikehold av veien.

Det er utarbeidet en avtale mellom grunneier og hytteeiere om spleis på arbeidet, men vi ønsker også bidrag fra andre brukere av veien.

Bidrag kan betales til bankkonto: 47507560225. Merk innbetalingen med «Vedlikehold vei»

Likelydende brev sendes også til Byrkije Reinbeitedistrikt, Statskog Fjelltjenesten og Grane kommune.

For hytteforeningen

Pål Vinje, nestleder.

pal.vinje@friluftsradet.no

Nasjonalparkstyret for Børgefjell nasjonalpark

Vår ref:
19/6770-4-SDI

L.nr.
25712/19

Arkiv:
033

Deres ref:

Dato:
22.10.2019

MELDING OM POLITISK VEDTAK - VALG AV UTVALG OG NEMDER 2019 -2023

Røyrvik kommunestyre har i møte den 15.10.2019 behandlet sak 75/19 og fattet slikt vedtak:

Røyrvik kommunestyles vedtak:

NASJONALPARKSTYRET FOR BØRGEFJELL NASJONALPARK

Medlem:	Personlig Varamedlem:
Ordfører Hans Oskar Devik hans.oskar.devik@royrvik.kommune.no Mob: 481 19 070	Varaordfører Bodil Haukø bodil.hauko@gmail.com 900 14 053

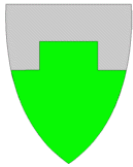
Enstemmig vedtatt.

Dette til Deres orientering.

Jijnjh heelsegh / Med hilsen

Sissel Anita Ditløv Hanssen
Sekretær/arkivar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Melding om vedtak

Børgefjell nasjonalparkstyret

Deres ref.:	Vår ref.:	Saksbehandler:	Arkivkode:	Dato:
	19/5984	Mona Vik 75184801	FA - K12	01.11.2019

Valg av representanter til Byrkije nasjonalpaarhkeståavroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre 2020-2023

Kommunestyret har i møte den 30.10.2019 , sak 058/19 gjort følgende vedtak:

Som Hattfjelldal kommunes representant til Byrkije nasjonalpaarhkeståavroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre i perioden 2020-2023 innstilles det på:

Harald Lie

Vara: Wenche Daleng

Med hilsen

Mona Vik
formannskapssekretær

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2019/11002-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 04.11.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	38/2019	20.11.2019

Revidering av retningslinjer for praktiseringen av regelverket for motorferdsel i Børgefjell nasjonalpark/Austre Tiplingan landskapsvernområde.

Rådgivende utvalgs tilråding:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe / Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar følgende retningslinjer for administrativ behandling av søknader om motorferdsel i Børgefjell nasjonalpark/Austre Tiplingan landskapsvernområde for perioden 2020-2023:

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 2, vern av Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde, Hattfjelldal kommune, Nordland.

Saksopplysninger

Retningslinjer for administrativ praktiseringen av regelverket for motorferdsel i Børgefjell nasjonalpark og Austre Tiplingan landskapsvernområde har vært behandlet i styret og rådgivende utvalg i flere omganger. I 2014 fattet nasjonalparkstyret vedtak om å starte arbeidet med å lage retningslinjer og rutiner for administrativ behandling av motorferdselssaker. Arbeidsutvalget ble gitt oppgaven med å utarbeide forslag som skulle legges fram for styrebehandling før sesongen 2014/2015.

Nasjonalparkstyret vedtok nye retningslinjer i møte den 22.10.2014, sak 26/2014 som ble benyttet ved behandling av søknader om motorferdsel påfølgende sesong. Nasjonalparkstyret evaluerte retningslinjene ved revidering i møte den 30.11.2015, sak 25/2015 etter behandling i rådgivende utvalg samme dag. Etter dette ble alle flerårige dispensasjoner gitt for 4 år fom. sesongen 2015/2016. Dette betyr videre at alle flerårige dispensasjoner er nå utløpt og nasjonalparkstyret har mulighet til å justere på retningslinjene før ny 4-årsperiode.

For nasjonalparkforvalter har retningslinjene vært et meget godt redskap ved administrativ behandling av søknader. Forvaltningen har gjennom disse kunne vært tydelig på hvilke formål administrasjonen kan gi dispensasjon for, og hvilke vilkår som blir satt. Dette har medført rydding og grei saksbehandling med vedtak som er blitt akseptert av søkerne. For søkerne har dette gitt en forutsigbar forvaltning og likebehandling. Hvis det skulle oppstå transportbehov utover det som er fastsatt i retningslinjene må søknaden behandles av nasjonalparkstyret.

På møte den 03.10 behandlet nasjonalparkstyret sak om revidering av retningslinjene og fattet følgende vedtak:

«Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar følgende prosess for revidering av retningslinjer for praktiseringen av regelverket for motorferdsel:

- *Nasjonalparkstyret ber rådgivende utvalg ta en gjennomgang av gjeldende retningslinjer og komme med tilrådning til neste styremøte. Rådgivende utvalg bes vurdere om andre brukerinteresser skal involveres.*
- *Revidering av retningslinjer tas opp til behandling på neste styremøte»*

Bakgrunnen for vedtaket var at nasjonalparkstyret ønsket involvering/tilbakemelding fra ulike brukergrupper gjennom rådgivende utvalg. Dette inkludert brukergrupper som ikke er representert i rådgivende utvalg. Via tilbakemeldingen kan en da evaluere gjeldene ordning og evt. foreta korrigeringer der en ser behov. Leder for rådgivende utvalg har forsøkt å innkalle utvalget til møte for gjennomgang av temaet, men på grunn av manglende tilbakemeldinger fra utvalgets medlemmer har det ikke lyktes å avholde møte. Derfor må rådgivende utvalg diskutere temaet på fellesmøte med nasjonalparkstyret og komme med et omforent råd til styret.

Gjeldene retningslinjer for administrativ behandling av søknader er som følger:

- Det kan innvilges inntil **6 turer pr. hytte pr. sesong** uavhengig av antall eiere/hjemmelshavere på hytten. Dette betyr at hytter som har flere hjemmelshavere/eiere må fordele turene internt før søknad sendes nasjonalparkstyret. Rammen på inntil 6 turer pr. hytte er inkludert turer utført ved bruk av leiekjører.
- Dispensasjonen skal være personlig og kan ikke overdras til andre.

- Sesongen varer til og med 30. april.
- Faste traseer skal benyttes for transporten.
- Det kan gis dispensasjon for ervervsmessig transport med snøscooter i verneområdene.
- Det gis kun dispensasjon for ervervsmessig transport av varer og bagasje for leietakere av registrerte utleiehytter. Det skal fremgå som et klart vilkår at dispensasjonen ikke kan benyttes ved transport til private hytter som lånes/leies ut. Definisjonen av utleiehytte er hytte som leies ut i næringsøyemed og som er tilgjengelig for at allmenheten kan leie hytten.
- Ervervskjører må dokumentere oppdraget ved å forevise kvittering for leid hytte eller kvittering for betaling til ervervskjører. I tillegg skal ervervskjører føre særskilt kjørebok hvor navn på oppdragsgiver er påført.
- Dispensasjon til ervervskjøring gis kun i landskapsvernområdet og de områdene av nasjonalparken som ble omfattet av utvidelsen i 2003.
- Dispensasjon kan gis for inntil 4 år.
- Det skal føres kjørebok.
- Kjørebok skal returneres Børgefjell nasjonalparkstyre etter endt sesong og senest innen 1. juni. Kjørebok for påfølgende sesong blir ikke sendt ut før kjørebok for forrige sesong er returnert.

I møte den 20.11.19 tas det også en muntlig gjennomgang av retningslinjene og forvalters erfaring med disse.

Vedlegg:

Ingen

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2019/13012-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 04.11.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Børgefjell	2/2019	05.11.2019
Børgefjell nasjonalparkstyre	39/2019	20.11.2019

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Børgefjell - 05.11.2019

I forbindelse med møte i arbeidsutvalget ble det gjennomført bestillermøte 1 – 2020 med følgende deltagere:

- Stian Brekkvassmo	Arbeidsutvalget
- Bjørn Ivar Lamo	Arbeidsutvalget
- Sissel Grongstad	Namsskogan fjellstyre.
- Gjørn Stenberg	Statskog fjelltjenesten
- Børje Cato Moen	Røyrvik fjellstyre
- Carl Norberg	Statens naturoppsyn
- Tore Tødås	Nasjonalparkforvalter.

Innledningsvis i møtet orienterte Carl Norberg om opplegget med bestillingsmøter og samhandlingen mellom de ulike forvaltningsorganene. Årets møte ble avholdt før Miljødirektoratet har sendt ut sitt årlige brev ang. opplegg rammer og opplegg for nasjonalpark - og verneområdestyrer. Derfor ble møtet avholdt under forutsetning av at det ikke var vesentlige endringer i opplegget ift. foregående år og at det ikke blir endringer i strategiene for bruken av tiltaksmidler.

Det ble videre tatt en gjennomgang av status for gjennomførte skjøtselstiltak i 2019. Antallet tiltak siste år har vært begrenset ift. foregående år, det har vært fokus på ferdigstilling av tidligere års prosjekter. Ny bru i Storelvdalen er oppført, samt at en del kloppegging er ferdigstilt. Den enkelte oppsynstjeneste orienterte om sin aktivitet i 2019 ift. tjenestekjøpsavtalen. Fra oppsynet foreligger det ingen anmeldelser i 2019, nasjonalparkstyret har anmeldt et forhold. Det ble orientert om utfallet av tidligere anmeldelser.

Utkast til skjøtselstiltak og besøksforvaltningstiltak for 2020 ble gjennomgått, samt forslag til ønsket oppsynsressurs med oppgaver for 2020. Besøksstrategien ble ferdig i 2019, noe som åpner for å søke tiltaksmidler til besøksforvaltningstiltak.

I 2019 ble det avholdt eget oppsynsseminar for Børgefjell der alt personell fra fjelloppsynet, fjelltjenesten, SNO, Politiet og nasjonalparkforvaltningen deltok. Dette for å få kunnskapsutveksling og diskusjoner om videre samhandling for en mest mulig effektiv og samordnet oppsynstjenesten.

Det ble konkludert med å ha en tilsvarende samling i 2020 for evaluering av samarbeidet og videre planlegging.

Bestillermøte 1 – 2020 konkluderte med følgende:

- Partene er enige om forslag til prioritering av tiltak for 2020 og ber arbeidsutvalget vedta prioriteringen.
- Restanser fra tidligere år prioriteres for ferdigstilling i 2020.
- Det må utarbeides en tiltaksplan for Tiplingstien før det søkes tiltaksmidler. Plan utarbeides i 2020 med mål om oppstart i 2021
- Kloppelegging langs Orekvatnet må vurderes etter kartlegging av behov og muligheter for god og stabil løsning.

Etter bestillermøte 1 – 2020 gjennomførte arbeidsutvalget møte som vist i protokoll under.

Vedtak

Arbeidsutvalget for Byrkjve nasjonalparkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre foreslår følgende tiltak i Børgefjell nasjonalpark og Austre Tipling landskapsvernområde for 2020:

- Omlegging/kloppelegging av sti til bru i Storelvdal
- Utarbeide nye verneområdeplakater Børgefjell - tiltaksplan besøksstrategi
- Anskaffelse og oppsetting av ståltavler med ny informasjonsplakat og temaplatat på innfallsporter - tiltaksplan besøksstrategi.
- Viewpoint Børgefjell - tiltaksplan besøksstrategi
- Innfallsport til nasjonalparkkommunen Røyrvik - info-punkt - tiltaksplan besøksstrategi.
- Mulighetsanalyse Simskardet - tiltaksplan besøksstrategi
- Utskiftning av 75 meter geonett Namskrokstien, legging av klopp.
- Rehabilitering av brygger ved Namsvatnet i samarbeid med Røyrvik kommune -siste år.

Arbeidsutvalgets innspill til ønsket SNO ressurs for 2020 fremgår av oversikt datert 05.11.2019

Nasjonalparkstyret delegerer slutføringen av bestillingsdialogen med Miljødirektoratet til arbeidsutvalget og nasjonalparkforvalter.

Enstemmig vedtatt

Bestillingsdialog 2020 - Børgefjell nasjonalpark og Austre Tiplingan landskapsvernområde

Arbeidsutvalget tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar at det søkes tiltaksmidler for følgende tiltak i Børgefjell nasjonalpark og Austre Tiplingan landskapsvernområde i 2020:

- Omlegging/klopplugging av sti til bru i Storelvdal
- Utarbeide nye verneområdeplakater Børgefjell - tiltaksplan besøksstrategi
- Anskaffelse og oppsetting av ståltavler med ny informasjonsplakat og temaplakat på innfallsporter - tiltaksplan besøksstrategi.
- Viewpoint Børgefjell - tiltaksplan besøksstrategi
- Innfallsport til nasjonalparkkommunen Røyrvik - info-punkt - tiltaksplan besøksstrategi.
- Mulighetsanalyse Simskardet - tiltaksplan besøksstrategi.
- Utskiftning av 75 meter geonett Namskrokstien, legging av klopp.
- Rehabilitering av brygger ved Namsvatnet i samarbeid med Røyrvik kommune -siste år.

Arbeidsutvalgets innspill til ønsket SNO ressurs for 2020 fremgår av oversikt datert 05.11.2019

Nasjonalparkstyret delegerer slutføringen av bestillingsdialogen med Miljødirektoratet til arbeidsutvalget og nasjonalparkforvalter.

Styrets vedtekter § 8.2 Skjøtsel og tilrettelegging:

Som forvaltningsmyndighet skal styret ut fra naturmangfoldlovens § 33 og verneformålet i de enkelte verneforskrifter vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging. Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging skal, jf. §§ 35 og 36 siste ledd, inngå i en forvaltningsplan godkjent av Miljødirektoratet.

Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsplaner. Styret skal etablere et nært samarbeid med Statens naturoppsyn lokalt (SNO, fjellstyrene og fjelltjenesten).

Nasjonalparkstyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtels- og forvaltningstiltak i verneområdene.

Det skal være en bestillingsdialog mellom styret og Miljødirektoratet. Styret tildeles årlig midler til skjøtsel og forvaltning til prioriterte tiltak i henhold til vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsplaner. Tildelingene skjer over budsjettet til Miljødirektoratet ut i fra de budsjettmessige rammer det enkelte året.

Bestillingsdialogen er en formalisert prosess mellom forvaltningsmyndigheten og SNO lokalt for å sikre god dialog og forutsigbarhet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats og gjennomføring av tiltak i felt. Bestillingsmøtene er en arena for rapportering fra SNO lokalt, drøfting av status, utfordringer og tiltaksbehov. Dette er et grunnlag for forvaltningsmyndighetens innmelding av behov for oppsynsinnsats og gjennomføring av tiltak, samt innmelding av behov for tiltaksmidler til MD/SNO.

Føringene for disponeringen av de statlige tiltaksmidler for verneområdene – post 1420.31 fremgår av brev av 11.11.19 fra Miljødirektoratet. I brevet presiseres det at budsjettpost 1420.31 er en statlig investeringspost og ikke en tilskuddspost, innmeldingen skal utelukkende være for midler til tiltak i regi av styret som forvaltningsmyndighet, og ikke en liste over tiltak som kommuner, private aktører eller andre ønsker å utføre. Videre står det at innmeldingen skal være forvaltningens liste over prioriterte tiltak som planlegges gjennomført i 2020, ikke en flerårig tiltaksliste inkludert tiltak som ikke skal gjennomføres i 2020.

I utgangspunktet er det tiltak initiert av nasjonalparkforvaltningen alene, eller i samarbeid med grunneier (Statskog) eller andre offentlige myndigheter som kan finansieres ved tiltaksmidlene. En forutsetning er at tiltaket er forankret i en forvaltningsplan, sårbarhetsanalyse eller godkjent besøksstrategi.

Besøksstrategien for Børgefjell/Byrkjle nasjonalpark ble vedtatt av nasjonalparkstyret i møte 03.10.2019. Dette betyr at foreslåtte tiltak i besøksstrategien kan søkes finansiert av tiltaksmidler. De fleste av tiltakene som foreslås for 2020 er hentet fra tiltaksplanen til besøksstrategien.

Bestillermøte 1 ble avholdt 05.11.2019 mellom arbeidsutvalget, SNO, fjelltjenesten og fjellstyrene. Her ble forslag til tiltak og ønsket om SNO ressurs for 2020 gjennomgått.

Videre prosess gjennomføres som følger:

- Orientering i rådgivende utvalg 20.11.2019
- Styrebehandling samme dag, etter møtet i rådgivende utvalg
- Prioriterte tiltak legges inn i elektronisk søknadssenter.
- I løpet av mars/april 2019 gjennomføres bestillermøte 2. (under forutsetning av tildeling av midler)

Arbeidsutvalget innstiller på at det søkes tiltaksmidler til følgende prosjekter/tiltak i 2020:

Omlegging/klopplegging av sti til bru i Storelvdal

Ny bru ble satt opp i 2019, til denne må det etableres stitrase. På enkelte områder må det klopplegges for å hindre slitasje. Det forsøkes i størst mulig grad å legge stien på fastmark. Kartlegging ble gjennomført høsten 2019

Utarbeide nye verneområdeplakater Børgefjell - tiltaksplan besøksstrategi

Kartplakater med informasjon om området, utarbeides ihht. designmanualen

Utarbeide nye verneområdeplakater Austre Tiplingan - tiltaksplan besøksstrategi

Kartplakater med informasjon om området, utarbeides ihht. designmanualen

Anskaffelse og oppsetting av ståltavler med ny informasjonsplakat og temaplatat på innfallsporter - tiltaksplan besøksstrategi

Flerårig prosjekt, tavler for montering av nye plakater. Utformes ihht. designmanualen og merkevaren Norges nasjonalparker.

Viewpoint Børgefjell - tiltaksplan besøksstrategi

Samarbeidsprosjekt med nasjonalparkkommunen Røyrvik, nasjonalparkforvaltningens andel i prosjektet omfatter utvikling av informasjon med utstilling på utkikkspunktet på Vekterklumpen i Røyrvik. Forankret i besøksstrategien og prosjektplanen for innfallsporten til nasjonalparkkommunen Røyrvik.

Innfallsport til nasjonalparkkommunen Røyrvik - info-punkt - tiltaksplan besøksstrategi

Samarbeidsprosjekt med nasjonalparkkommunen Røyrvik, nasjonalparkforvaltningens andel i prosjektet omfatter utvikling av informasjon med utstilling på infopunkt i Røyrvik sentrum. Forankret i besøksstrategien og prosjektplanen for innfallsporten til nasjonalparkkommunen Røyrvik.

Mulighetsanalyse Simskardet - tiltaksplan besøksstrategi

Samarbeidsprosjekt med Grane kommune, Statskog mfl.

Utskiftning av 75 meter geonett Namskroktien, legging av klopp

Fjerning av geonett som ikke fungerer som skjøtselstiltak og erstatte dette med klopper, videreføring av prosjekt fra 2019

Rehabilitering av brygger ved Namsvatnet i samarbeid med Røyrvik kommune -siste år.

Samarbeidsprosjekt med anleggseier Røyrvik kommune.

Vedlegg:

- Brev fra Miljødirektoratet av 11.11.2019 vedr. rammer og opplegg for verneområdestyrer - Innmelding av behov for tiltaksmidler og bestilling av tjenester av SNO – 2020
- Innspill om ønsket SNO ressurs 2020

Innspill om ønsket SNO ressurs. (Sett inn nye linjer for hvert bestilte oppdrag)						
	År:	2020	Datert 08.11 - behandlet i arbeidsutvalget			
	Bestiller:	Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre				
Verneområder	Prioritet (kategori 1, 2, 3)	Verneområde/innsatsområde/lokalitet	Forankring og beskrivelse av oppdraget	Anslått tidsbruk i dagsverk	Metodebeskrivelse evnt henvisning	Rapportering (rapportformat, lagringssted for rapp., egenskapsdata ol.). Stand. rap.verktøy som Verneomrdlogg, Artsobs, Natstat, anmeldelsesbase og Rovbase skal benyttes.
Tilsyn/kontroll	1	Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde	Økt oppsyn/kontroll av motorferdsel i mars/april i nordre deler av Børgefjell nasjonalpark og Austre Tiplingan lvo. Dette ut fra påstander om at det foregår en del ulovlig snøscooterkjøring i området. Det er gitt en del dispensasjoner for bruk av snøscooter til transport av varer og bagasje til egen hytte etter fast trase, kontroll av brukerne av dispensasjonene er ønskelig.		Overvåke området spesielt mtp. ulovlig snøscooterkjøring. Prioritet på oppsyn ifb. helg. Kontroll av dispensasjoner. Økt fokus på motorferdsel i nordøstre del av verneområdene hvor snøscooterløype for rekreasjonskjøring går parallelt med verneområdegrense	Vurdere anmeldelse av påviste brudd på verneforskriften
	1	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark	Økt oppsyn og kontroll i verneområdet i siste halvdel av april og begynnelsen av mai. Overvåke området spesielt mtp. ulovlig snøscooterkjøring, samt bruk av drone, motorisert isbor og andre brudd på verneforskriften. Siste del av april og første halvdel av mai er tradisjonelt en populær utfartsperiode hvor det er en del besøkende i området. Det har de siste årene kommet noen tilbakemeldinger om at det har foregått snøscooterkjøring i og inntil verneområdet i dette tidsrommet.		Overvåke området spesielt den siste helgen i april (langhelg til 1. mai)	Vurdere anmeldelse av påviste brudd på verneforskriften
	1	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark	Oppsyn i hekke- og yngletid. Ut fra fokuset på reirplyndring på svensk side er det ønskelig med tilsvarende fokus på norsk side med oppsyn og etterretning for å hindre miljøkriminalitet. Dette i samarbeid med svenske myndigheter og Politiet.		Økt generell oppsynsvirksomhet med fokus på mulig reirplyndring i juni	Anmeldelse
	2	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark	Oppsyn/kontroll/informasjon og reaksjon ved brudd på verneforskriften. Fokus på sykling, bruk av droner og andre nye ferdselsformer. Hovedperioden for tilsynet skal være fra 15. juli til 31. august som er perioden med mest ferdsel jfr. ferdselstelling og brukerundersøkelsen		Generell oppsyns- og kontrollvirksomhet i kombinasjon med andre oppdrag i verneområdet. Ønskelig at det er oppsyn flere ganger i uken i denne perioden	Vurdere anmeldelse av påviste brudd på verneforskriften
	2	Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde	Oppsyn/kontroll/informasjon og reaksjon ved brudd på verneforskriften. Fokus på sykling, bruk av droner og andre nye ferdselsformer. Hovedperioden for tilsynet skal være 15. juli til 31. august som er perioden med mest ferdsel jfr. ferdselstelling og brukerundersøkelsen		Generell oppsyns- og kontrollvirksomhet i kombinasjon med andre oppdrag i verneområdet. Ønskelig at det er oppsyn flere ganger i uken i denne perioden	Vurdere anmeldelse av påviste brudd på verneforskriften
	3	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark	Oppsyn/tilsyn av ferdselsforbudet i sone A - Orrejohken-jallah i perioden 20. juni - 25. juli.		Generell oppsyns- og kontrollvirksomhet i kombinasjon med andre oppdrag i verneområdet	Vurdere anmeldelse av påviste brudd på ferdselsforbudet
	Tiltak (skjøtsel/tilrettelegging)	1	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark		Tilsyn og vedlikeholdsarbeid på eksisterende tilrettelegging inkl. opprydding av evt materialer/redskap ved tiltaket. Alle tilretteleggingstiltak skal ha minst et årlig tilsyn samt at mindre vedlikeholdsarbeider utføres fortløpende. Forankring forvaltningsplan og NINA-rapport 543	8
1		Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde	Tilsyn og vedlikeholdsarbeid på eksisterende tilrettelegging inkl. opprydding av evt materialer/redskap ved tiltaket. Alle tilretteleggingstiltak skal ha minst et årlig tilsyn samt at mindre vedlikeholdsarbeider utføres fortløpende. Forankring forvaltningsplan og NINA-rapport 543	2	Tilsyn og vedlikeholdsarbeid på eksisterende tilrettelegging som kan utføres i kombinasjon med andre oppdrag i verneområdet	Verneområdelogg
1		Børgefjell/Byrkije nasjonalpark	Fjerne falleferdig "steinbu" i Ranserdalen. Gjelder installsjonsID I2015/7420. Enkel steinbu som er etablert ved å legge gjerdestolper mellom steinblokker, på disse er det lagt flatstein som tak, stein er brukt som tetting mellom steinblokkene. Det er også benyttet plast i taket, plasten har gått i oppløsning og blitt spredt i området. Det er ikke gitt dispensasjon for oppsetting av bygget. Registrert i 2010, men antageligvis etablert tidligere. Er i dårlig forfatning. Ligger ved konvesjongsjerde og materialer er muligens tatt fra gjerdet	2	Riving og utkjøring av materialer.	Verneområdelogg I2015/7420
2		Børgefjell/Byrkije nasjonalpark	Rydding av søppel. Oppsøke mye brukte leirplasser og områder hvor det tidligere er dokumentert forsøpling. Rydding og fjerning av avfall.	6	Utføres i kombinasjon med andre oppdrag i verneområdet	Søppel som krever motorisert uttransport skal registreres i verneområdelogg
2		Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde	Rydding av søppel. Oppsøke mye brukte leirplasser og områder hvor det tidligere er dokumentert forsøpling. Rydding og fjerning av avfall.	2	Utføres i kombinasjon med andre oppdrag i verneområdet	Søppel som krever motorisert uttransport skal registreres i verneområdelogg
3		Børgefjell/Byrkije nasjonalpark	Lokalisering og fjerning av depo/utstyrs-kasser. Ulovlige depo/utstyrs-kasser tas ut av verneområdet i dialog med forvaltningsmyndighet, oppsyn, politi.	1	Ha fokus på depo/utstyrs-kasser ved ferdsel i området og ved. eventuell mistanke	Verneområdelogg
3		Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde	Lokalisering og fjerning av depo/utstyrs-kasser. Ulovlige depo/utstyrs-kasser tas ut av verneområdet i dialog med forvaltningsmyndighet, oppsyn, politi.	1	Ha fokus på depo/utstyrs-kasser ved ferdsel i området og ved. eventuell mistanke	Verneområdelogg
Kartlegging/registrering/ overvåking (inkludert bevaringsmål)	1	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark	Registrere og dokumentere båter/båtvrak. Det er ønskelig å få registrert båter som ligger i verneområde med posisjon, tilstand og mulig eier. En del av båtene er vrak som skal fjernes etter at mulig eier er forsøkt varslet, hvis eier ikke avklares fjernes båt/båtvrak.	6	Fjerning gjennomføres som eget tiltak i 2021 med bakgrunn i registreringene. Utføres i kombinasjon med andre oppdrag i verneområdet	Verneområdelogg

Arrangement/ Naturveiledning/ Informasjon	1	Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde	Registrere og dokumentere båter/båtvrak. Det er ønskelig å få registrert båter som ligger i verneområde med posisjon, tilstand og mulig eier. En del av båtene er vrak som skal fjernes etter at mulig eier er forsøkt varslet, hvis eier ikke avklares fjernes båt/båtvrak.	3	Fjerning gjennomføres som eget tiltak i 2021 med bakgrunn i registreringene. Utføres i kombinasjon med andre oppdrag i verneområdet	Verneområdelogg
	2	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark	Registrere og dokumentere endringer på bygg og anlegg.	4	Kartlegging som utføres i kombinasjon med andre oppdrag i verneområdet. Oppdatere eksisterende registreringer med nye bilder i verneområdeloggen	Vurdere anmeldelse av ulovlige bygge- og anleggsarbeider
	2	Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde	Registrere og dokumentere endringer på bygg og anlegg.	3	Kartlegging som utføres i kombinasjon med andre oppdrag i verneområdet. Oppdatere eksisterende registreringer med nye bilder i verneområdeloggen	Vurdere anmeldelse av ulovlige bygge- og anleggsarbeider
	3	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark	Registrere og dokumentere fysiske inngrep (bygninger, bruer, gjerder, gjerderester, gjerdematerialer o.l.) Forvaltningsplan og NINA-rapport 543	2	Kartlegging som utføres i kombinasjon med andre oppdrag i verneområdet. Oppdatere eksisterende registreringer med nye bilder i verneområdeloggen	Verneområdelogg
	3	Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde	Registrere og dokumentere fysiske inngrep (bygninger, bruer, gjerder, gjerderester, gjerdematerialer o.l.) Forvaltningsplan og NINA-rapport 543	1	Kartlegging som utføres i kombinasjon med andre oppdrag i verneområdet. Oppdatere eksisterende registreringer med nye bilder i verneområdeloggen	Verneområdelogg
	3	Børgefjell/Byrkije nasjonalpark	Registrere kjørespor etter barmarkskjøring. Forvaltningsplan og NINA-rapport 543	3	Registrering utføres i kombinasjon med andre oppdrag i verneområdet	Verneområdelogg
	3	Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde	Registrere kjørespor etter barmarkskjøring. Forvaltningsplan og NINA-rapport 544	1	Registrering utføres i kombinasjon med andre oppdrag i verneområdet	Verneområdelogg
		Sum		45		

Til forvaltningsmyndighetene for verneområder

Trondheim, 11.11.2019

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/13529

Saksbehandler:
Vibeke Husby

Rammer og opplegg for Fylkesmannen og verneområdestyrer - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder og bestilling av tjenester fra SNO - 2020

Elektronisk søknadssenter (ESS) skal benyttes for innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder. Frist for innmelding er 10. januar 2020. Innmeldingen skal bygge på bestillingsmøter mellom Fylkesmannen/verneområdestyrer og SNO lokalt, og prioritering av oppsynsinnsats fra SNO skal inngå i møtene. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal inviteres til bestillingsmøtene.

1. Post 1420.31 – Midler til tiltak i verneområder

Forutsetninger for og prioriteringer av tiltak

Det overordnede målet for bruken av tiltaksmidlene er at naturtilstanden i verneområdene opprettholdes og bedres. For å kunne nå dette målet, er det viktig at tiltak som bedrer tilstanden til verneverdiene prioriteres høyt. Ved tildeling av midler følges derfor bestemte prioriteringer, og *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* er nå revidert, se vedlegg 1.

Alle innmeldte tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings- eller skjøtselsplan, besøksstrategi eller andre relevante styringsdokumenter.

Midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er knyttet til tiltak, kan tildeles midler over tiltaksposten.

Fylkesmannen har ansvar for å kontakte kommuner med forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes, prioriteres av fylkesmannen i dialog med kommunene og inngå i den samlede prioriterte bestillingen.

Pågående skjøtselstiltak

For Fylkesmannen kan det omsøkes en ramme på inntil kr. 150 000 per fylke for pågående skjøtselstiltak. Der fylker er slått sammen, vil rammen kunne økes tilsvarende. Dersom behovet skulle

overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Tiltak som SNO skal være økonomisk ansvarlige for, meldes uansett inn som enkelttiltak i ESS.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkerose og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes.

Fellingsinstruksen gjelder ikke for tjenesteytere som ikke er kontraktet gjennom SNO, dvs. at deres virksomhet må følge den ordinære jaktlovgivningen, med de rammene og begrensningene i blant annet virkemiddelbruken som ligger i denne.

Miljødirektoratet satte i 2019 i gang et prosjekt for å styrke arbeidet med hogst av fremmede treslag i verneområder. Det er etablert en prosjektgruppe bestående av noen fylkesmenn/forvaltere, SNO og Miljødirektoratet. Det vises til tidligere innmelding av aktuelle hogstprosjekter fra forvaltningsmyndighetene, og det vil i løpet av 2019 gå ut melding om hvilke av disse prosjektene som prioriteres i 2020 og som den enkelte forvaltningsmyndighet dermed må melde inn i ESS innen fristen.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til merkevaren Norges nasjonalparker og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal første generasjon besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til merkevare rettes til merkevare@miljodir.no.

Områder som har eller tåler mye besøk, områder som har særlig sårbare naturverdier (kanalisering), samt bynære områder skal prioriteres ved utarbeidelse av besøksstrategier.

Informasjonstiltak i prioriterte områder meldes inn via ESS. Fylkesmennene må også samordne og prioritere eventuelle forslag om informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

For fylkesmenn vil det for 2020 bli avsatt en ramme på kr. 200 000 per fylke til informasjonstiltak og diverse driftsmidler. Der fylker er slått sammen, vil rammen kunne økes tilsvarende. Dersom fylkesmannens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Info-tiltak som SNO skal være økonomisk ansvarlig for, meldes uansett inn som enkelttiltak i ESS.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes én linje for skilt og én for stenger, og der respektive antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Verneschild og underschild bestilles fra Grafika AS via deres hjemmesider:

<https://www.grafika.no/verneschild>. Retningslinjene for bruk av verneschild er justert, og det er utviklet et opplegg for å ta i bruk underschild med spesiell lokal tilpasning. Disse retningslinjene er inntil videre publisert på Grafika sine nettsider.

Det jobbes med en tilsvarende rammeavtale for bestilling og kjøp av skiltstenger. Den er ikke på plass ennå, men informasjon vil bli gitt når avtalen er klar. Se eget notat om festeanordninger for verneschild, vedlegg 2.

2. Innmeldinger av diverse andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrer

For 2020 skal verneområdestyrerne melde inn ønske om driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Styrene kan melde inn behov om midler til henholdsvis "Drift av nasjonalpark- og verneområdestyrer" og "Forvaltningsplaner og besøksstrategier for nasjonalparker og andre store verneområder". I innmeldingen av behov for midler bør behov for opplæring av nye styrerepresentanter tas med i vurderingen. Miljødirektoratet vil også arrangere en nasjonalparkkonferanse for alle styremedlemmer og forvaltere i Trondheim 5. og 6. mai 2020. Direktoratet vil dekke opphold, men styrene må dekke reiseutgifter selv.

I tillegg vil det, innenfor de rammer som er tilgjengelige, prioriteres midler til utarbeidelse/revisjon av forvaltningsplaner samt ferdigstillelse av besøksstrategier for de verneområdene som ikke har den på plass allerede.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Alle nye forvaltningsplaner, samt planer som er i oppstartsfasen, skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. Tidligere ba vi fylkesmennene melde inn behov for midler til forvaltningsplaner via dette brevet. Behov for midler til forvaltningsplaner skal nå meldes inn i ESS, i tråd med ny rutine for innmelding; altså en egen inngang for innmelding av behov for midler over post 1420.21.

Bevaringsmål legges inn i Fagsystem for verneområdeforvaltning (NatStat). Alle bevaringsmål i NatStat skal overvåkes i samsvar med oppsatt overvåkningsfrekvens. Før nye bevaringsmål legges inn i NatStat, må rutiner for overvåking avtales med SNO, eventuelt med andre aktører. All overvåking av bevaringsmål skjer ved hjelp av NatReg. Det vil bli sendt ut informasjon om systemet i forkant av at dette skal tas i bruk våren 2020.

Sjøfuglovervåking

Tidligere ba vi fylkesmennene melde inn behov for midler til overvåking av sjøfugl i verneområder via dette brevet. Behov for midler til dette formålet skal nå meldes inn via ESS, i tråd med ny rutine for innmelding. Vi understreker at fylkesmenn, berørte nasjonalpark-/verneområdestyrer og kommuner må ha en dialog om hvilke prioriteringer som skal gjøres, og at det meldes inn felles behov for hele fylket.

Ferdselstellere

Behov for Miljødirektoratets elektroniske ferdselstellere meldes inn i ESS. Det skal både meldes inn behov for å beholde tellere som allerede er i bruk, eventuelle tellere på lager og behov for nye tellere. Behovet må begrunnes, da det erfaringsvis er stor etterspørsel etter tellere. Behov for personalressurser i felt fra SNO for oppsetting og drift, meldes inn i SNOs bestillingsskjema. SNO eller en av SNOs tjenesteytere (etter avtale med SNO) skal bistå ved utsetting og innrapportering av koordinater, stedsnavn og innlegg i basen.

Marint søppel

Det er flere av forvaltningsmyndighetene som melder inn behov for opprydding av søppel. Miljødirektoratet har en egen tilskuddspost (post 71) som omhandler marin forsopling. Fylkesmennene vil her kunne oppfordre frivillige og ideelle organisasjoner og stiftelser, private bedrifter, selvstendige kommunale og interkommunale selskaper og samarbeidsorganer (som friluftsråd) til å søke (se egen post i ESS) for å få til et samarbeid om rydding innenfor de kystnære verneområdene. Minstesummen det kan søkes om over denne ordningen er kr. 300.000. Behov for midler til mindre tiltak knyttet til rydding av marint søppel i verneområder kan meldes inn i ESS over post 31.

3. Innspill til prioriteringer og bestilling av personalressurser fra SNO-personell

Bestillingsmøtet mellom forvaltningsmyndigheten og SNO-L er en formalisert prosess for å sikre god dialog og forutsigbarhet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats og gjennomføring av tiltak i felt som SNO kan utføre. Bestillingsmøte 1 avholdes i november/desember hvor rapport og erfaringer fra året som har gått gjennomgås. Både forvaltningsmyndighet og SNO bidrar med sine erfaringer og diskuterer utfordringer og behov for kommende år. Bestillingene sendes inn (se under) og etter at budsjettildelingen er gjennomført (februar/mars), gjennomføres bestillingsmøte 2 hvor endelig prioritering av SNOs innsats avtales.

Innspill og bestillinger fra Fylkesmannen skal omhandle hele Fylkesmannens og SNOs oppgaveportefølje på miljøområdet (Vedlegg 3, arkfane 1).

Innspill og bestillinger fra nasjonalpark- og verneområdestyrer omhandler kun oppgaver knyttet til forvaltning av verneområdene de forvalter (Vedlegg 3, arkfane 2).

SNO er selv ansvarlig for planlegging, prioriteringer og økonomi for gjennomføring og rapportering av tilsyns- og kontrolloppgaver (SNOs kjerneoppgaver). Det er likevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter faglige utfordringer og tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsyn- og kontrollvirksomheten for kommende år. Forvaltningsmyndighetene kan i tillegg ha behov for å få utført feltoppgaver som registreringsarbeid, overvåking, vedlikehold, tiltak i verneområder (informasjons-, restaurerings-, skjøtsels- eller tilretteleggingstiltak) og lignende. Bestilling av slike tiltak (bestillingsoppgaver) fra SNO-lokalt drøftes på bestillingsmøtet. Bistand fra SNO til tiltak i regi av *Plan for restaurering av våtmark i Norge (2016-2020)*, legges også inn i skjemaet.

Bestillingsoppgavene sendes SNO (postmottak@miljodir.no) på vedlagte bestillingsskjema (se vedlegg 3). SNO vil avstemme disse oppgavene opp mot andre pålagte oppgaver, samt kapasitet og kompetanse for øvrig.

Oppgaver knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de meldes inn til SNO-lokalt, dette for å vurdere muligheten for å samkjøre ønskede tiltak.

For tilsynsoppdrag i verneområder forvaltet av Fylkesmannen, ønskes det at fylkets «Skjema tilsynsbehov i verneområdene» brukes som grunnlag og at aktivitetsomfanget diskuteres og eventuelt justeres.

4. Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klar for innmelding i uke 48.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Innmeldingen skal være forvaltningsmyndighetenes prioriterte liste over tiltak som planlegges gjennomført i 2020.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar/mars 2020. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger knyttet til uforutsette utgifter, meldes behov inn på e-post, se adresser under.

Når verneområdestyrer melder inn behov for tiltaksmidler, skal "søker" legges inn med navnet på verneområdestyret.

Det er viktig at det på bestillingsmøtene er enighet om hvem som skal stå oppført som økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene.

Dersom klimatiske forhold, som frossen mark, eller andre faktorer gjør at enkelttiltak bør realiseres før det formelle tildelingstidspunktet, må tiltaket forhåndsklareres med Miljødirektoratet, ved:

- Vibeke Husby (vibeke.husby@miljodir.no) for verneområder forvaltet av Fylkesmannen
- Line-Kristin Larsen (line-kristin.larsen@miljodir.no) for verneområder forvaltet av verneområdestyrer

Forhåndsklaringen forutsetter at tiltaket er høyt prioritert i bestillingen. De aktuelle tiltakene legges *både* inn med prioritering i ESS og formidles i egen e-post.

Frist for forvaltningsmyndigheten for innmelding i ESS er **10. januar 2020**.

Elektronisk søknadssenter <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/>

5. Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2020 og Endelig årsrapport (EÅR, pr 31. des. 2020). Samtidig med EÅR skal det i 2020 rapporteres på enkelttiltak finansiert over post 1420.31 via ESS. Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Planlagte tiltak som ikke blir realisert, rapporteres fortløpende til Miljødirektoratet. Det vil da bli frigjort ledige tiltaksmidler som kan komme andre verneområder til gode.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør
naturavdelingen

Morten Kjørstad
avdelingsdirektør
Statens Naturoppsyn

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Vedlegg

- 1 Strategi for bruk av tiltaksmidler 2020-2025
- 2 Notat om festeanordninger for verneskilt
- 3 Skjema for innspill om ønsket SNO-ressurs

Adresseliste
Alle fylkesmenn
Alle verneområdestyrer
Alle kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder, 2020-2025

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Regjeringen ferdigstilte i 2019 Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, og ett av tiltakene i planen er å oppdatere strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder innen 2021. Ifølge tildelingsbrevet til Miljødirektoratet for 2019 skal "Styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene og oppfølging av handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene" prioriteres. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, samt forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene kan forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder nå ta ekstra hensyn til klimaeffekter i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområde, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I statsbudsjettet for 2019 (Prop.1S (2018-2019) står følgende:

"Midlane går til tiltak som er naudsynte for å ta vare på verneverdiene, inkludert utgreiingar som er naudsynte før tiltak, informasjonstiltak og skjøtels- og tilretteleggingstiltak. Tilretteleggingstiltaka omfattar opparbeiding av stigar, klopping og merking for å betre tilgjenge i verneområda og samstundes styre ferdsla i og rundt sårbar natur i verneområda. Midlane nyttast òg til informasjonstiltak i alle typar av verneområde i samband med ny merkevarer for Noregs nasjonalparker og til utarbeiding av besøksstrategiar for nasjonalparker og andre verneområde med store besøkstal eller særskilde utfordringar. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltings-/skjøtelsplan for verneområda og andre relevante styringsdokument."

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og

utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

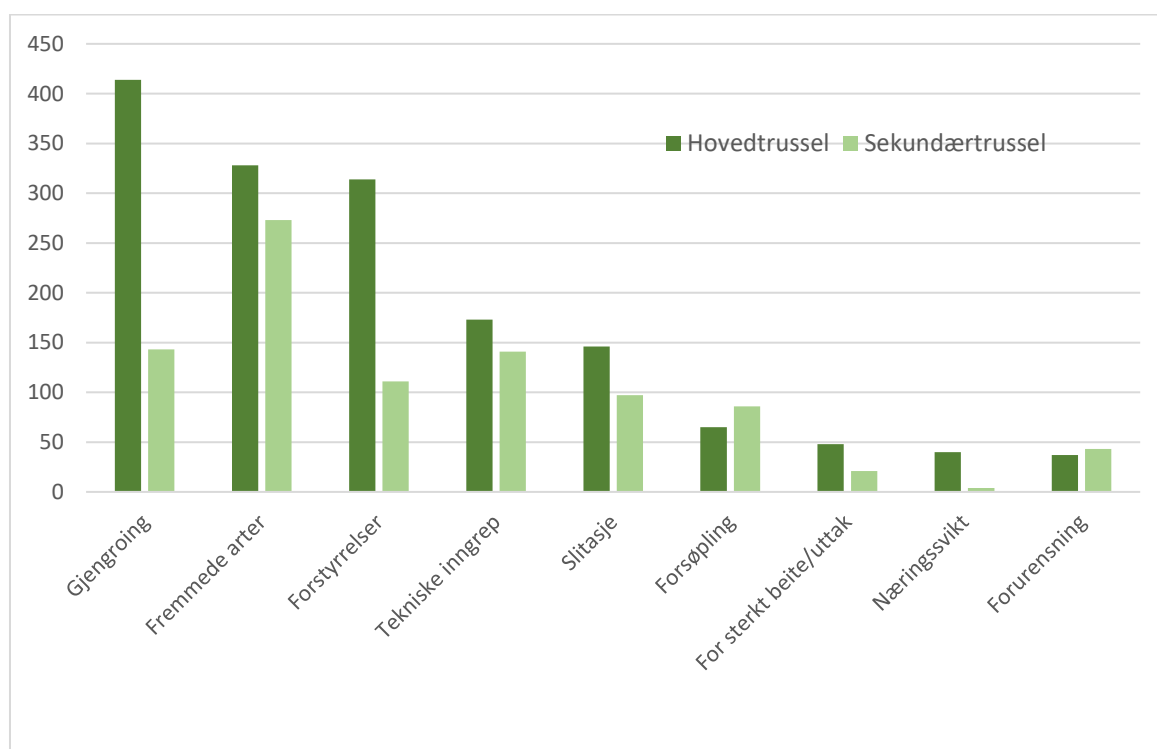
Tiltak skal være forankret i en skjøtels- eller forvaltningsplan, en besøksstrategi for området eller andre relevante styringsdokumenter.

I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd."

Prioriteringer ved bruk av midler til tiltak i verneområder

Klima – og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er gjengroing, fremmede arter, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, figur 1.

Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 31.12.2017

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende

skjøtsel), skal prioriteres høyere enn nye, større prosjekter. Det finnes likevel tilfeller der strakstiltak bør prioriteres. Dette gjelder f.eks. der det oppdages nye forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale og der trua arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt. Et annet eksempel kan være sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltningen.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder er likevel god, oppdatert informasjon i tråd med merkevaren viktig.

Målet med forvaltningen av verneområdene er å redusere truslene mot verneverdiene og å ønske folk velkommen inn for gode naturopplevelser.

Strategien vår for å nå dette målet, vil være å prioritere tiltak som innretter seg mot en bedret tilstand i verneområdene. Dette vil være tiltak som innrettes mot trusselfaktorene for de aktuelle områdene, og slike tiltak kan være både skjøtselstiltak og tilretteleggingstiltak. For å sikre en god opplevelse for besøkende, vil vi følge opp tiltak som er fremmet i besøksstrategier, og inkludert er bruk av merkevaren Norges nasjonalparker.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsar-områder og truede naturtyper prioriteres høyest blant disse tiltakene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til opprettelse av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til (primært å delfinansiere) gjennomføring av denne typen tilrettelegging, og søknader til slike anlegg skal være godt begrunnet med bl.a. informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging etter universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og de har som den klare hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Kulturminner er en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Ansvar for oppfølging og ivaretagelse av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Det er egne poster på statsbudsjettet for forvaltning av kulturminner, og tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til dette formålet. Skjøtsel av enkelte kulturminner, slik som steingjerder, gravrøyser og fangstsystemer, kan likevel vurderes prioritert for samfinansiering med kulturminnemyndigheten. Eksempler på tiltak som *ikke* finansieres av tiltaksmidler eller driftsmidler er vedlikehold av bygninger i verneområder. Ansvar for finansiering av vedlikehold og drift av bygninger ligger hos eier.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/18470-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 04.11.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	40/2019	20.11.2019

Møteplan Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe / Børgefjell nasjonalparkstyre – 2020

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe / Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar følgende møteplan for 2020:

- xx.xx - Namsskogan
- xx.xx - Røyrvik
- xx.xx - Hattfjelldal
- xx.xx – Grane

Ved få saker kan styreleder avlyse oppsatte møte, alternativt gjennomføre møte som epostmøte.

Saksopplysninger

I vedtektene for nasjonalparkstyret står det følgende ift. avholdelse av styremøter:

«Styret bør tre sammen minst fire ganger hvert år og ellers når lederen bestemmer»

I 2019 har det vært 4 fysiske møter og 1 epostmøte. Det har ikke vært konferanser, studieturer eller opplæringsdager for styret i 2019.

De 4 fysiske møtene har tidligere år vært avhold ca. som følger:

- Mars/april
- Siste del av juni ift. å få med flest mulig saker før feltsesongen.
- Oktober. Oppsummeringer/befaringer (avhengig av barmark)
- November/desember. Fellesmøte med rådgivende utvalg. Bestillingsdialog, tiltak kommende år.

Miljødirektoratet skal nå, etter kommune- og fylkestingsvalget oppnevne personer til 6 av styreplassene. Oppnevningen skjer etter forslag på representanter fra kommunene og fylkeskommunene. Kommunene og fylkeskommunene har ennå ikke vedtatt sine møteplaner for 2020, noe som betyr at det ikke er mulig å fastsette en møteplan med datoer som ikke kolliderer med møter i disse organene.

Opplæring av nytt styre vil bli gjennomført i februar/mars. Miljødirektoratet avholder nasjonalparkkonferanse for styremedlemmer og forvaltere i Trondheim 5. og 6. mai 2020.

På grunn av dette foreslås at første møtedato i 2020 fastsettes og at nasjonalparkforvalter gis oppgaven med å lage utkast til plan for gjenværende møter som tas opp til behandling på første møte i 2020.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/377-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 28.01.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	24/2019	03.06.2019
Børgefjell nasjonalparkstyre	35/2019	03.10.2019
Børgefjell nasjonalparkstyre	41/2019	20.11.2019

Saksprotokoll i Børgefjell nasjonalparkstyre - 03.10.2019

Behandling

Det ble stilt spørsmål om Algot Jåma var inhabil til å behandle saken.

Det ble stilt spørsmål om Inger Marit Eira-Åhrén var inhabil til å behandle saken.

Algot Jåma og Inger Marit Eira-Åhrén fratrådte møtet.

Ettersom ingen av representantene hadde erklært seg inhabil i forkant av møtet ihht. innkalling var ikke personlige vararepresentanter innkalt til møtet.

Styreleder konkluderte med at nasjonalparkstyret ikke var vedtaksføre til å avgjøre habilitetsspørsmålet. Da gjelder forvaltningslovens § 8, 2 ledd, om at alle møtende medlemmer deltar i behandlingen av habilitetsspørsmålene hvis det kollegiale organet ikke er vedtaksføre når de habilitetsspørsmålet er reist for, fratrer møtet.

Algot Jåma og Inger Marit Eira-Åhrén tiltrådte møtet under behandlingen av habilitetsspørsmålet

Algot Jåma ble enstemmig erklært inhabil til å behandle saken ihht. forvaltningslovens § 6a.

Inger Marit Eira-Åhrén ble enstemmig erklært habil til å behandle saken.

Algot Jåma fratrådte møtet under behandlingen av saken.

Styret konkluderte med at de ikke var vedtaksføre til å behandle saken og at denne måtte settes opp på sakslisten til neste møte.

Saksprotokoll i Børgefjell nasjonalparkstyre - 03.06.2019

Behandling

Algot Jåma foreslo følgende:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar å utsette behandling av sak 24/2019.

Vedtak

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar å utsette behandling av sak 24/2019.

Vedtatt med 4 mot 3 stemmer

Klage på vedtak - avslag på søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for oppføring av 2 reingjeterhytter - Tjåehkere sijte

Forvalters tilrådning:

1. Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre tar klage fra Tjåehkere sijte datert 12.11.2018 opp til behandling ihht. forvaltningslovens § 31 pkt. b.

Begrunnelse:

Selv om klageren har oversittet klagefristen mener nasjonalparkstyret at klagen tas under behandling da det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd. Ut fra sakens historikk og prinsipielle betydning mener nasjonalparkstyret at klager bør få behandlet klagen for å få en endelig avgjørelse i klageorganet.

2. Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar at klagen fra Tjåehkere sijte på vedtak i sak 30/2018 ikke tas til følge og at klagen oversendes Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Begrunnelse:

Byrkije nasjonalparkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre kan ikke se at det i klagen har fremkommet nye momenter eller opplysninger i forhold til tiltakets påvirkning på verneverdiene i nasjonalparken som ikke ble vurdert i styrets behandling av søknaden. Nasjonalparkstyrets myndighet er å vurdere tiltakets påvirkning på verneverdiene, i disse vurderingene skal andre momenter og interesser ikke vektlegges i særlig grad. Nasjonalparkstyret mener habilitetsvurderingene er i tråd med forvaltningslovens bestemmelser og at styrets vurderingen ikke har vært utslagsgivende for utfallet av saken.

Saksopplysninger

Tjåhkere sijte klager i brev datert 12.11.2018 på behandlingen av søknad om dispensasjon fra verneforskriften for oppføring av 2 reingjeterhytter i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark i sak 30/2018 i møte den 11.10.2018.

Tjåhkere sijte ble orientert om vedtaket på møtet ettersom leder var tilhører under behandling av saken. Tjåhkere sijte v/leder ble orientert om vedtaket skriftlig i brev av 16.10.2018 hvor det også ble informert om 3 ukers klagefrist.

Klagen er datert 12.11.2018 og ble mottatt på epost 13.11.2018. Dette betyr at klagen ble levert 32 dager etter at leder i Tjåhkere sijte ble orientert muntlig og 27 dager etter skriftlig varsel. Dette betyr at klagen ikke er fremsatt i tide jfr. forvaltningslovens § 29.

Ihht. forvaltningslovens § 31 kan klagen tas opp til behandling selv om klageren har oversittet klagefristen såfremt det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd.

I klage datert 12.11.2018 klages det ikke på utfallet av saken men på saksbehandlingen med påstand om at vararepresentanter ikke var innkalt for behandling av saken for de Sametingsrepresentanter der spørsmålet om habilitet skulle vurderes. I tillegg mener Tjåhkere sijte at habilitetsvurderingen som ble gjort var uriktige og at dette medførte at kompetanse om reindriftsfaglige forhold var fraværende under behandling av saken.

Tjåhkere sijte påpeker videre at urfolksperspektivet var fraværende i saksframlegget og under behandlingen av saken med henvisning til at Norge er forpliktet både i Grunnloven (§ 108) og internasjonale konvensjoner bla. ILO 169 til å ta vare på og legge forholdene til rette for samisk næring, språk og kultur. I tillegg at en ikke i styrets vedtak har vurdert eller tatt hensyn til sikkerheten for reindriftsutøvernes driftsutøvelse i Børgefjell.

15. mai 2019 mottar nasjonalparkstyret brev fra plankonsulenten i Nord-Trøndelag reinbeiteområde. Av brev datert 14. mai 2019 framgår det at dokumentet er tenkt som et tillegg til tidligere innsendt klage fra Tjåhkere sijte på vedtak i sak 30/18. Nord-Trøndelag reinbeiteområde er i utgangspunktet ikke part i saken og brevet har kommet inn etter klagefristens utløp. Men nasjonalparkstyret kan

velge å se på innspillet/tillegget som en utfylling/supplering av tidligere mottatt klage fra Tjåhkere sitje og vurdere om det i tillegg framkommer nye momenter som gir grunnlag for å ha en annen oppfatning av saken/klagen enn tidligere. I tillegg utdypes flere av punktene i opprinnelig klage, samt at det fremgår tydelig at klagen gjelder utfallet av saken og hvilke endringer det ønskes skal gjennomføres av nasjonalparkstyret.

Når det gjelder klagen på nasjonalparkstyrets habilitetsvurdering presiseres innledningsvis at det ikke er klageadgang på utfallet av habilitetsvurderingene jfr. forvaltningslovens bestemmelser, dette er en prosessuell vurdering som ikke omfattes av klageadgangen. Men i den videre saksutredning blir det redegjort for det grunnlag som ledet til utfallet av styrets vurderinger.

Ihht. forvaltningslovens § 8, 2. ledd avgjøres habilitetsspørsmålet i kollegiale organ av organet selv, uten at vedkommende medlem som habilitetsspørsmålet omhandler deltar. Dette betyr at nasjonalparkstyret selv avgjør habilitetsspørsmålet. I 3. ledd står det at medlem i god tid skal si fra om forhold som gjør eller kan gjøre ham ugild. Før spørsmålet avgjøres, bør varamann eller annen stedfortreder innkalles til å møte og delta ved avgjørelsen dersom det kan gjøres uten vesentlig tidsspille eller kostnad.

På møte 11.10.2018 deltok 2 av 3 Sametingsrepresentanter. Inger Marit Eira-Åhrén meldte forfall til møte i epost av 04.10.2018. Personlig vararepresentant ble innkalt men stilte ikke på møte 11.10.2018. Habilitetsspørsmålet for Eira-Åhrén ble ut fra dette ikke tatt opp til behandling.

Habilitetsspørsmålet til representantene Anta Joma og Algot Jåma ble berørt i saksopplysningene til saken. Bakgrunnen for spørsmålet var at Algot Jåma er tidligere leder av Tjåhkere sitje, Anta Joma er nåværende leder i Tjåhkere sitje. Algot Jåma har som tidligere leder stått som søker for tiltaket og arbeidet aktivt for saken siden 1996. Anta Joma har på vegne av distriktet stått som søker siden 2017, det kan tillegges at Anta Joma også har vært nestleder i distriktet de siste årene. Nasjonalparkstyret måtte her vurdere habiliteten til disse opp mot forvaltningslovens bestemmelser med resultat at begge ble erklært inhabile ihht. forvaltningslovens § 6a.

Saken ble første gang satt på sakslista til møte 20.06.2018. Til dette møtet hadde alle Sametingsrepresentantene skriftlig stilt spørsmål om å få vurdert sin habilitet til å behandle saken. På grunn av annet forfall valgte nasjonalparkstyret å utsette saken.

Til møte 11.10.2018 hadde ingen av Sametingsrepresentantene stilt spørsmål om å få vurdert sin habilitet og vararepresentanter var derfor ikke innkalt. Aslak Anta Jåma er personlig vararepresentant for Anta Joma, Aslak Anta Jåma er sønn av Algot Jåma og vil bli inhabil til å behandle saken jfr. forvaltningslovens § 6b hvis Algot Jåma erklæres inhabil. Liv Karin Joma er personlig vararepresentant for Anta Joma.

Habilitetsvurderingen av Algot Jåma og Anta Joma ble foretatt med konkret grunnlag i at de har stått som søker på tiltaket gjennom vervet som ledere for Tjåhkere sitje og at de derigjennom har spesielle interesser i saken. Det har aldri vært automatikk i at Sametingets representanter i nasjonalparkstyret har vært inhabile i saker som berører reindrift i nasjonalparken. Noe som bla. fremgår av protokoll fra møte 11.10.2018 hvor begge Sametingsrepresentantene ble erklært habile til å behandle søknad om etablering av beitehage i Simskardet.

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre er et statlig oppnevnt styre jfr. naturmangfoldloven § 62 annet ledd og tredje punktum, jfr Klima- og miljødepartementets delegering av myndighet til Miljødirektoratet i brev av 14. oktober 2014, jf. kongelig resolusjon av 4. juni 2010. Styrets myndighet er begrenset til å forvalte verneområdet innenfor rammen av naturmangfoldloven, herunder lovkapittel II Alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk, lovkapittel V Områdevern og verneforskrifter for de enkelte verneområdene. Medlemmene av styret

skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene. Dette betyr at styrets oppgaver og myndighet er begrenset til å vurdere et tiltaks effekt/påvirkning på verneverdiene uten å vektlegge andre forhold i særlig grad i sin skjønnsutøvelse.

Det er videre en forutsetning i forvaltningen at norsk lov med tilhørende forskrifter er i samsvar med internasjonale avtaler og konvensjoner, og at saksbehandling etter lovverket dermed er i tråd med internasjonale avtaler og konvensjoner.

I henhold til forvaltningslovens § 32 pkt. d) skal klagen nevne den endring som ønskes i det vedtak det klages over. I opprinnelig klage opplyses det i utgangspunktet ikke om at det klages på avslaget om å sette opp reingjeterhytter, men på saksbehandlingen av saken. Det er heller ikke nevnt hvilke endringer som ønskes i nytt vedtak. Men det er fra nasjonalparkstyrets side rimelig å anta at klagens egentlige hensikt er å få omgjort avslaget til et positivt vedtak med dispensasjon for oppsetting av omsøkte reingjeterhytter. I brev av 14. mai fra plankonsulenten i Nord-Trøndelag reinbeiteområde fremgår det tydelig hvilke endringer det er ønskelig at styret gjør ved at det bes om at nasjonalparkstyret tar klagen til følge og gir dispensasjon for oppføring av omsøkte hytter.

I klagen kan ikke nasjonalparkstyret se at det har fremkommet nye opplysninger som imøtegår kunnskapsgrunnlaget som nasjonalparkstyret har benyttet for sin vurdering av tiltakenes påvirkning på verneverdiene. Av klagen fremgår det at Tjåehkere sijte er uenige i nasjonalparkstyrets vurderinger og vekting av det faglige kunnskapsgrunnlaget som foreligger. Når det gjelder reindriftsfaglige forhold ved tiltaket kan ikke dette vektlegges i særlig grad i nasjonalparkstyrets vurderinger da det er tiltakets påvirkning på verneverdiene som ligger innenfor nasjonalparkstyrets mandat å vurdere. Vedlegget til klagen fra plankonsulenten i Nord-Trøndelag reinbeiteområde berører de punktene som nasjonalparkstyret har vurdert i sin saksbehandling og presiserer/utdyper disse punktene i langt større grad enn det som ble gjort i opprinnelig klage.

Miljødirektoratet, som klageinstans vil etter forvaltningslovens § 34 prøve alle sider av saken ved klagebehandlingen, herunder ta hensyn til nye omstendigheter. Klageinstansen kan videre selv treffe vedtak i saken, eller oppheve vedtak og sende saken tilbake til underinstansen for helt eller delvis ny behandling. Ved å oversende klagen til endelig behandling hos Miljødirektoratet vil alle sider av saken bli vurdert, inkludert nasjonalparkstyrets skjønnsutøvelse i forhold til foreliggende kunnskapsgrunnlag.

Vedlegg:

- Brev av 12.11.2018 fra Tjåehkere sijte - klage på vedtak, søknad i Børgefjell nasjonalparkstyre om oppføring av to gjeterhytter i Børgefjell nasjonalpark, i sak 30/2018
- Brev av 15.11.2018 fra Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre - Bekreftelse på mottatt klage på vedtak i sak 30/2018 - søknad om oppføring av to gjeterhytter i Børgefjell nasjonalpark
- Brev av 14.05.2019 fra plankonsulent i Nord-Trøndelag reinbeiteområde – vedlegg til klage fra Tjåehkere sijte på vedtak i sak 30/2018
- Brev av 16.10.2018 fra Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre fra Melding om vedtak - søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for oppføring av 2 reingjeterhytter - Tjåehkere sijte
- Samlet saksframstilling – behandling av søknad om oppføring av to gjeterhytter i Børgefjell nasjonalpark
- Søknad av 24.02.2017 fra Tjåehkere sijte – søknad om oppføring av 2 hytter i Børgefjell nasjonalpark.
- Brev av 08.03.2018 fra Tjåehkere sijte – beskrivelse av behov for gjeterhytter i Børgefjell
- Kart over husvære for reindrift i Børgefjell nasjonalpark

Tjåehkere sijte

12-11-2018

Stallvikveien 2173

7893 Skorovatn

Børgefjell nasjonalparkstyre

Postboks 2600

7734 Steinkjer

Klage på vedtak, søknad i Børgefjell nasjonalparkstyre om oppføring av to gjeterhytter i Børgefjell nasjonalpark, i sak 30/2018.

Tjåehkere sijte klager på saksbehandlingen under sak 30/2018. Vararepresentanter var ikke innkalt for behandling i saken for de Sametingsrepresentanter der spørsmålet om habilitet skulle vurderes. Habilitetsvurderingen som ble gjort for disse, mener Tjåehkere sijte var uriktig. Dette førte til at kompetanse om reindrifsfaglige forhold var totalt fraværende under behandling av saken. Tjåehkere sijte anser at Sametingets representanter i nasjonalparkstyret ikke automatisk blir inhabile i saker som berører reindrift i nasjonalparkstyret.

Tjåehkere sijte vil på det sterkeste påpeke fraværet av urfolksperspektivet i saksframlegget og behandlingen av saken. Tjåehkere sijte minner på at Norge har forpliktelser både i Grunnloven (§ 108) og internasjonale konvensjoner bl.a ILO 169 til å ta vare på og legge forholdene til rette for samisk næring, språk og kultur. I nasjonalparkstyrets behandling er ikke det tatt hensyn til dette, selv om det er retningsgivende også for Børgefjell nasjonalparkstyre. I tillegg har man ikke i styrets vedtak vurdert eller tatt hensyn til sikkerheten for reindriftsutøvernes driftsutøvelse i Børgefjell. Statistikken over antall dødsfall i reindrifta er høyere enn i de andre primærnæringene, noe som myndighetene er klar over og som det jobbes for å redusere. Et systematisk godt HMS arbeid i reindrifta krever at de tiltak som reindrifta selv vurderer som livsviktig, faktisk realiseres.

Anta Joma

Tjåehkere sijte

**Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 74 16 80 86
tore.todas@fylkesmannen.no
<http://nasjonalparkstyre.no/Borgefjell>

Tjåehkere Sijte
Stallvikveien 2173
7893 SKOROVATN

Saksbehandler: Tore Tødås

Vår ref. 2018/377-0 432.3

Deres ref.

Dato 15.11.2018

Bekreftelse på mottatt klage på vedtak i sak 30/2018 - søknad om oppføring av to gjeterhytter i Børgefjell nasjonalpark

Bekrefter herved at klage på vedtak i styresak 30/2018 i Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre er mottatt. Klagen er journalført i arkivsak 2018/377.

Klagen er datert 12.11.2018 og mottatt på epost 13.11.2018. Klagen gjelder på vedtak meddelt søker muntlig i styremøte 11.10.2018 og skriftlig i brev 16.10.2018.

Klagen planlegges behandlet av Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre på første styremøte i 2019. Da møteplanen for 2019 ikke er vedtatt ennå kan vi ikke tidfeste dette med dato.

Dette til orientering

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Svein Bjørk
Plankonsulent | Nord-Trøndelag reinbeiteområde
Sørsivegen 6, 7760 Snåsa
E-post: svein.bjork@snasa.kommune
Mobil: 416 08 487

14.mai 2019

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe / Børgefjell nasjonalparkstyre
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Vedlegg til klage fra Tjåehkere sijte på vedtak i sak 30/18

Viser til nasjonalparkstyrets vedtak i sak 30/18, samt distriktets klage av 12.11.18.

I og med at behandlingen av klagen har blitt utsatt til 3.juni, benytter distriktet muligheten til å komme med en ytterligere begrunnelse.

Først noen tilleggsmerknader til klage av 12.11.18:

Habilitet

Med bakgrunn i distriktets klage 12.11.18 ber vi om at det gjøres rede for:

- Er habilitetsvurderingen av Sametingets representanter i Byrkije NP forskjellig fra vurderingene som gjøres i andre verneområder?
- Hvordan skal samisk kompetanse, herunder reindriftsfaglig kompetanse, sikres i alle saker som berører reindriften i Byrkije/Børgefjell nasjonalpark i fremtiden?

Urfolksperspektivet

Med bakgrunn i distriktets klage 12.11.18 krever vi at urfolksperspektivet vurderes grundig ved klagebehandlingen. Samenes rettsstilling i Norge har siden denne saken begynte i 1996 styrket seg vesentlig gjennom flere høyesterettsdommer og på mange områder i nasjonalt lovverk. Videre skal det ved utøvelse av forvaltningsskjønn legges vekt på grunnlovens § 108 som sier at samisk kultur (herunder reindriftsnæring) skal kunne opprettholdes og videreutvikles.

Merknader til begrunnelsen for vedtak i sak 30/18

Innrammet tekst er hentet fra nasjonalparkstyrets begrunnelse for vedtak.

Tiltaket vil påvirke verneverdiene og naturmangfoldet i nasjonalparken negativt. Effekten av tiltakets påvirkning er ikke tilstrekkelig beskrevet, om de positive effektene vil være større enn de negative effektene. Ut fra kunnskapsgrunnlaget er det rimelig å anta at reingjeterhyttene vil ha negativ innvirkning på sårbare og truede arter i området og medføre økt samlet belastning, hyttene vil påvirke landskapsbildet negativ ved at villmarkspreget områder får tekniske installasjoner.

Vi reagerer på at begrunnelsen ikke peker på konkrete verneverdier som gjeterhyttene kommer i konflikt med. Vår oppfatning er også at saken dessverre ikke er blitt tilstrekkelig opplyst i saksframlegget, men dette skyldes ikke distriktets søknad. Det kan ikke forventes, og det er vel heller ikke naturlig, at distriktet skal ha den kompetansen som forvaltningsmyndigheten selv sitter på for flere tema, eksempelvis for naturmangfold og sårbare arter. Viser i den forbindelse til forvaltningsloven § 17, samt miljødirektoratets veileder M106-2014 *Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, pkt. 10.5 Utredningsplikt*.

Imidlertid håper vi å kunne bidra til å opplyse saken tilstrekkelig for styret ved å oppklare noen uklarheter knyttet til reindrift, samt gi tilbakemelding og vurdering av andre tema som ble tatt opp ved forrige behandling.

Barmarkskjøring

I saksframlegget beskrives en stor usikkerhet rundt de negative konsekvensene av hyttene, og da kanskje spesielt med tanke på barmarkskjøring (ferdsel og aktivitet).

Verneforskriftens § 6.3 siste ledd sier:

For reindriften legges det opp til en praksis med flerårige tillatelser som en del av godkjent reinbeitedistriksplan i henhold til reindriftsloven slik at næringen kan utøves på en tilfredsstillende måte (vår understreking).

Tjåehkere sijtes distriksplan fyller kravene oppstilt i reindriftslovens § 62. Det er beskrevet bruk av både barmarkskjøretøy, snøskuter og helikopter. Bruken av barmarkskjøretøy oppgis

av distriktet at skal begrenses til et minimum. De mest brukte barmarkstraseene er kartfestet i distriktets arealbrukskart.

I brev av 8.3.2018 oppgis det at barmarkskjøringen vil reduseres som følge av etableringen av gjeterhyttene. Imidlertid må nasjonalparkstyret være klar over at en mer detaljert beskrivelse av barmarkskjøring i forbindelse med gjeting ikke er praktisk mulig å få nedfelt i distriktsplanen, hverken for Tjåehkere sijte eller andre reinbeitedistrikt i Norge. Gjetingen må til enhver tid tilpasses reinens frie beiting og trekk.

Tjåehkere sijte har forøvrig ikke mottatt konkrete tilbakemeldinger fra forvaltningsmyndigheten på utfordringer med barmarkskjøring i nasjonalparken siden sårbarhetsanalysen for ferdsel ble utarbeidet av NINA i 2010.

Totalbehovet for gjeterhytter

I saksframlegget beskrives en frykt for at det etableres gjeterhytter «*med få kilometers avstand langs grensen mellom distriktene*» og at distriktsplanen ikke inneholder «*informasjon om totalbehovet for hytter*». Dette er direkte feil. Både Tjåehkere sijte og Byrkije sijte har beskrevet behovet for fremtidige gjeterhytter innenfor sine distrikt. For vår del står dette under overskriften *Planlagte gjeterhytter* på distriktsplanens side 8. For Byrkije sijte står dette under distriktsplanens punkt 6.1. *Fremtidige behov for vokterboliger/naust i distriktet*. Byrkije sijte har ikke sett noe behov for hytter i områder inntil våre omsøkte hytter.

Med bakgrunn i ovenstående mener vi at nasjonalparkstyret har det som kreves av nødvendig informasjon fra distriktet ifm. søknadene. Vi er usikker på hva mer som kan kreves av «*informasjon om totalbehov for hytter, samarbeid med nabo-distrikt om anlegg/hytter og hyttenes påvirkning på motorferdsel m.m.*» (jfr. saksframlegget side 5, avsnitt 4).

Når det gjelder «de samlede effektene» av Tjåehkere sijtes reindriftsutøvelse i nasjonalparken er det ingen grunn til å tro at den økes nevneverdig som følge av to nye hytter. Øvre reintall har vært fast i Tjåehkere sijte i lang tid. Også antall siidaandeler (39) og reineiere med aktivt reinmerke i Nord-Trøndelag reinbeiteområde (3,5 pr. siidaandel) har vært stabilt i lang tid, jfr. tall fra Landbruksdirektoratets total- og ressursregnskap for reindrift. Dagens rammevilkår for reindriften tilsier ingen endring på denne situasjonen.

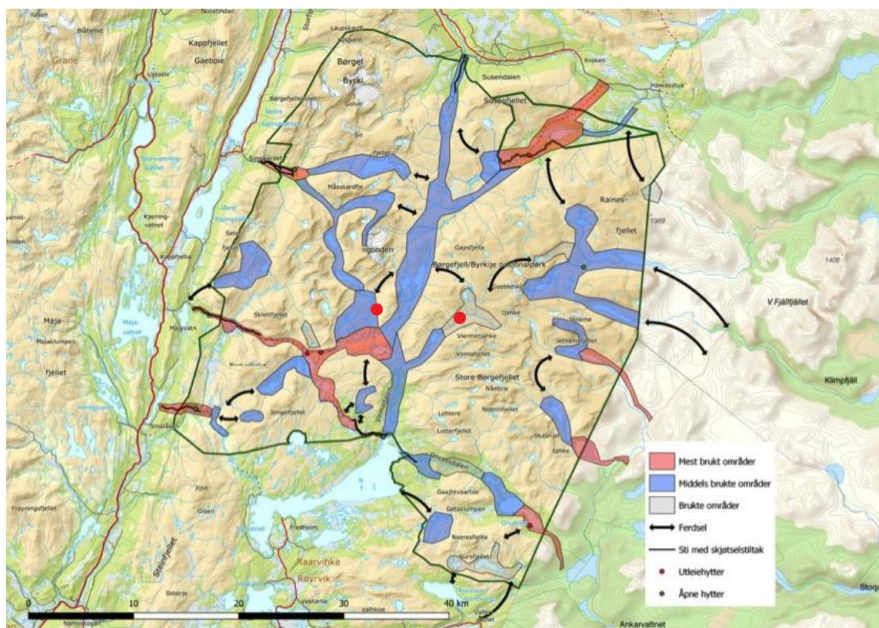
Sårbare arter

Etableringen av gjeterhyttene bør ikke vurderes å utgjøre en nevneverdig trussel mot de sårbare artene som er trukket fram i saksframlegget; fjellrev, snøugle og dverggås.

Forholdet til fjellreven fremstår som uavklart. Vi vurderer at fjellrev er en naturlig oppgave for nasjonalparkforvalteren å avklare med Miljødirektoratet i saksforberedelsene. Dersom fjellreven er av stor betydning for utfallet av saken og dette var/er mulig å avklare før behandlingen av søknadene, forventer vi at forvaltningsmyndigheten tar ansvar for dette.

Videre kommer det ikke fram i saksframlegget at snøugla og fjellrevens reproduksjonssuksess påvirkes i all hovedsak på tilgangen på smånagere. Dverggåsas største trussel oppgis å være tjuvjakt (www.miljostatus.no). For øvrig informeres det heller ikke om observasjoner eller andre kartfestede registreringer av sårbare arter i nærområdet til hyttene.

Dersom det er arter som er sårbare for forstyrrelser, må det være hensiktsmessig at hyttene plasseres der hvor det er mest ferdsel i dag. *Bruksanalysen for reindrift*, som er utarbeidet i forbindelse med besøksstrategien for nasjonalparken, viser at begge hyttene ligger i områder som i dag allerede har en del allmenn ferdsel. Reindriftas aktivitet i tilknytning til hyttene vil utgjøre bare en liten brøkdel av den allerede eksisterende aktiviteten i disse områdene. Se bilde og tekst nedenfor, hentet direkte fra bruksanalysen (s. 37). Røde punkter viser hyttenes plassering ifht. grad av bruk:

Figur 10. Kart som viser utleiehytter, åpne buer og gradering av hvor mye de ulike områdene i Børgefjell/Byrkjå nasjonalpark er brukt, utarbeidet av nasjonalparkforvalter Tore Tødås.

Det er derfor tvilsomt at hyttene får nevneverdig betydning for de eventuelle sårbare artene som er i området, utover de forstyrrelsene som allerede er fra allmenn ferdsel. I 2017 var det 3206 fiskedøgn, 800 solgte jaktkort og 1800 utleiedøgn på utleiehytter i nasjonalparken. Friluftsliv er som kjent ikke en del av verneformålet.

Landskap/Visuelle hensyn

God oversikt og utsyn fra hyttene gir redusert behov for barmarkskjøring. I denne delen av nasjonalparken er det også vanskelig å plassere hyttene i skjul, da det jo ikke er vegetasjon av betydning. Nasjonalparkstyret kan sette vilkår om material- og fargebruk på tak og vegger som gjør at hyttene blir lite synlig og godt kamuflert i landskapet.

Villmarkspreg

Begrepet tekniske inngrep blir brukt om gjeterhyttene. Vi gjør oppmerksom på at den definisjonen på villmark som www.miljostatus.no opererer med, ikke definerer gjeterhytter av denne typen som et teknisk inngrep. Gjeterhyttene påvirker altså ikke på noen måte villmarkspreget ut fra bl.a. miljødirektoratets definisjon og såkalte INON-områder (inngrepsfrie naturområder i Norge), selv om det kan virke slik i saksframlegget.

Manglende kunnskap om effektene medfører at føre-var-prinsipp må vektlegges.

Dersom det vurderes en risiko for skade på verneverdiene bør dette komme fram tydeligere. Vi mener kunnskapen er tilstrekkelig med bakgrunn i distriktets søknad, vår distriktsplan, Byrkijes distriktsplan og annen informasjon som nasjonalparkstyret har tilgang på. Naturmangfoldlovens § 9 *føre-var-prinsippet* er heller ikke en selvstendig vedtakshjemmel for nasjonalparkstyret.

Det er en del reindriftshytter i nasjonalparken fra før, og det er ikke ønskelig med en økning i antall husvære.

Det står i verneforskriftens § 3, pkt. 1.3.a at det *kan gis tillatelse til* oppføring av gjeterhytter ifm. reindrift. Vi reagerer derfor på formuleringen *ikke ønskelig*, spesielt når den er rettet mot den mest sentrale brukergruppen av nasjonalparken.

Tjåehkere sijte har to (2) gjeterhytter (Gievkere og Lotterdalen) innenfor nasjonalparken. I tillegg ligger det en gamle ved Jengelsvatnet.

Hyttene ved Johkegaske (Namsvatnet) ligger utenfor nasjonalparken, og ligger uhensiktsmessig til ved kantgjetting i nord (det er ca. 15 km til distriktsgrensen i nord).

Det ligger fire hytter langs sperregjerdet, hvorav en av disse ligger innenfor Tjåehkere sijte. Disse tilhører det svenske Sametinget og plassering av hyttene er først og fremst valgt for å tjene det årlige vedlikeholdet av gjerdet. De dekker ikke sentrale behov for Tjåehkere sijte.

Det er ikke vurdert alternative løsninger med bruer.

Vi beklager at broer ikke ble omtalt som et alternativ i opprinnelig søknad. Det er gode grunner for at broer ikke ønskes. I saksfremlegget omtales hyttene som et «nav» for reindriftas ferdsel, og dette framholdes som negativt da det gir konsentrasjon av kjørespor. En bro vil kanalisere ferdselen av turister innenfor parken betydelig. Dagens vadeplasser er et godt eksempel på dette. Videre er ikke friluftsliv en del av verneformålet, og tilrettelegging med broer som kan brukes av alle må derfor anses å være i strid med verneformålet. Vi viser også til bruksanalyse *Reindrift* s. 36, som skriver følgende om broer:

«Det anbefales at en er svært tilbakeholdende med å etablere nye bruer/andre tiltak for å forenkle ferdselen over vassdrag da dette nok er det enkelttiltaket som vil kunne bidra til å øke ferdselen i Børgefjell mest, samtidig som at en ved å senke terskelen for turgåere til å ta i bruk Børgefjell kan bidra til at andre grupper som ikke har den nødvendige kunnskapen for å ferdes i slike områder trekkes til Børgefjell.»

Oppsummering

Tjåehkere sijte håper nasjonalparkstyret tar med de nye momentene fremført i våre klager og endrer sitt vedtak i saken. Dette er en meget viktig sak for reindriften i Tjåehkere sijte, samtidig som den er av stor prinsipiell betydning. Vi ber også nasjonalparkstyret ta innover seg det faktum at disse hyttene har vært ønsket siden 1996.

Nasjonalparkstyret har mer kunnskap nå enn hva Fylkesmannen i Nordland og Direktoratet for naturforvaltning hadde i 2011/2012. Viser spesielt til de oppdaterte distriktsplanene.

Nasjonalparkstyret må derfor ta distriktets klage til følge og gi dispensasjon til oppføring av gjeterhyttene. Dette med bakgrunn i:

- Tjåehkere sijte har **få hytter** innenfor nasjonalparken, og de omsøkte hyttene er beskrevet i distriktsplanen.
- Hyttene gir bedre forhold for **gjeting**, er nødvendig av **sikkerhetshensyn** og **reduserer barmarkskjøring**.
- Hyttenes plassering er i deler av parken som allerede er mye/en del brukt til friluftsliv/allmenn ferdsel. De **påvirker ikke de mer uberørte områdene** i parken.
- Tiltakene strider ikke mot verneformålet og **påvirker ikke verneverdiene** nevneverdig.
- Grunnlovens § 108 sier at den samiske reindriftsnæringen skal kunne **oppretholdes og utvikles**. Dette må også gjelde innenfor store naturvernområder.

Dersom nasjonalparkstyret fremdeles mener de har for lite kunnskap om saken, ber vi om at det rådgivende utvalget får anledning til å uttale seg i saken før behandling.

Er det spørsmål eller uklarheter til klagen, ta kontakt.

Med vennlig hilsen

For Tjåehkere sijte,

Svein Bjørk

Plankonsulent

Nord-Trøndelag reinbeiteområde

**Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 74 16 80 86
tore.todas@fylkesmannen.no
<http://nasjonalparkstyre.no/Borgefjell>

Tjåehkere Sijte - Østre Namdal Reinbeitedistrikt
Stallvikveien 2173
7893 SKOROVATN

Saksbehandler Tore Tødås

Vår ref. 2018/377-0 432.3

Deres ref.

Dato 16.10.2018

Melding om vedtak - søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for oppføring av 2 reingjeterhytter - Tjåehkere sijte

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre har i møte 11.10.2018 behandlet sak 30/2018 med følgende resultat:

Vedtak

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre avslår søknad av 24.02.2017 fra Tjåehkere sijte om dispensasjon for oppsetting av 2 reingjeterhytter i Børgefjell nasjonalpark jfr. verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 bokstav a.

Begrunnelse:

Tiltaket vil påvirke verneverdiene og naturmangfoldet i nasjonalparken negativt. Effekten av tiltakets påvirkning er ikke tilstrekkelig beskrevet, om de positive effektene vil være større enn de negative effektene ved etablering av reingjeterhytter i området. Ut fra kunnskapsgrunnlaget er det rimelig å anta at reingjeterhyttene vil ha negativ innvirkning på sårbare og truede arter i området og medføre økt samlet belastning, hyttene vil påvirke landskapsbildet negativ ved at villmarkspreget områder får tekniske installasjoner. Manglende kunnskap om effektene medfører at føre-var-prinsipp må vektlegges. Det er en del reindriftshytter i nasjonalparken fra før, og det er ikke ønskelig med en økning i antall husvære. Det er ikke vurdert alternative løsninger med bruer.

Enstemmig vedtatt

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Stian Brekkvassmo
Styreleder
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg:

- Samlet saksframstilling

Elektronisk kopi til:

Sametinget / Sámediggi	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK
Fylkesmannen i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Fylkesmannen i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Hattfjelldal kommune	O.T.Olsensvei 3 A	8690	HATTFJELLDAL

Samlet saksframstilling

Arkivsaksnr: 2018/377-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 24.04.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	21/2018	20.06.2018
Børgefjell nasjonalparkstyre	30/2018	11.10.2018

Saksprotokoll i Børgefjell nasjonalparkstyre - 11.10.2018

Behandling:

Algot Jåma stilte spørsmål ved sin habilitet til å behandle saken.

Anta Joma stilte spørsmål ved sin habilitet til å behandle saken.

Algot Jåma og Anta Joma fratrådte møtet under behandlingen av habilitetsspørsmålet.

Algot Jåma ble enstemmig erklært inhabil til å behandle saken ihht. forvaltningslovens § 6a.

Anta Joma ble enstemmig erklært inhabil til å behandle saken ihht. forvaltningslovens § 6a.

Algot Jåma og Anta Joma fratrådte møtet under behandlingen av saken.

Vedtak

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre avslår søknad av 24.02.2017 fra Tjåehkere sijte om dispensasjon for oppsetting av 2 reingjeterhytter i Børgefjell nasjonalpark jfr. verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 bokstav a.

Begrunnelse:

Tiltaket vil påvirke verneverdiene og naturmangfoldet i nasjonalparken negativt. Effekten av tiltakets påvirkning er ikke tilstrekkelig beskrevet, om de positive effektene vil være større enn de negative effektene ved etablering av reingjeterhytter i området. Ut fra kunnskapsgrunnlaget er det rimelig å anta at reingjeterhyttene vil ha negativ innvirkning på sårbare og truede arter i området og medføre økt samlet belastning, hyttene vil påvirke landskapsbildet negativ ved at villmarkspreget områder får tekniske installasjoner. Manglende kunnskap om effektene medfører at føre-var-prinsipp må vektlegges. Det er en del reindriftshytter i nasjonalparken fra før, og det er ikke ønskelig med en økning i antall husvære. Det er ikke vurdert alternative løsninger med bruer.

Enstemmig vedtatt

Saksprotokoll i Børgefjell nasjonalparkstyre - 20.06.2018

Behandling

Styrets leder fremmet følgende forslag til vedtak:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar å utsette behandling av sak 21/2018.

Vedtak

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar å utsette behandling av sak 21/2018.

Enstemmig vedtatt

Saksfremlegg

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for oppføring av 2 reingjeterhytter - Tjåehkere sijte

Forvalters tilrådning:

Forvalter avstår fra å fremme tilrådning i saken og henviser til alternative utkast til vedtak i saksutredningen.

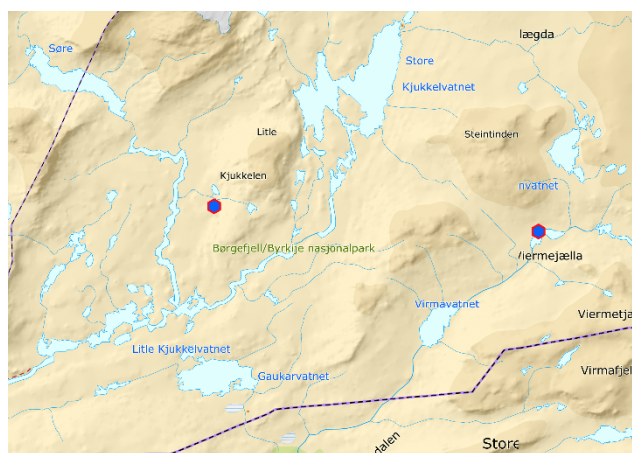
Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Tjåehkere sijte (Østre Namdal reinbeitedistrikt) søker i brev av 24.02.2017 om dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for oppføring av 2 reingjeterhytter. Hyttene ønskes plassert ved Viermajælla i Virmadalen og på høyde 791 ved Bissegelva vest for Litle Kjukkelen.

Årsaken til at søknaden ikke er tatt til behandling tidligere er at tiltakshaver ble bedt om å levere tilleggsopplysninger til søknaden. Etterlyst informasjon og distriktsplan ble mottatt 09.03.18. Nasjonalparkstyret og rådgivende utvalg er orientert om status for søknaden.

Kart som viser plassering av omsøkte hytter

Tiltaket det søkes dispensasjon for er ingen ny sak, den har en historikk som det er viktig at nasjonalparkstyret har med seg i de videre vurderingene av søknaden. Det gis her i saksutredningen et kort resyme av historikken. I årenes løp (fra 1996) har det vært mye kommunikasjon mellom ulike parter, og det vil bli for omfattende å referere alle detaljene i saksutredningen.

Saken startet sommeren 1996 ved at Tjåehkere sijte (Østre Namdal reinbeitedistrikt) oppførte 2 gjeterhytter i Børgefjell nasjonalpark på de lokasjonene det nå søkes dispensasjon for. I brev av 23.05.1996 fra Østre Namdal reinbeitedistrikt ble Hattfjelldal kommune informert om tiltaket. Kommunen varslet Fylkesmannen i Nordland om at hyttene var under oppføring, Fylkesmannen tilskrev distriktets leder om at det ikke var søkt om dispensasjon fra fredningsbestemmelsene samtidig som politiet ble bedt om å igangsette etterforskning av saken. Med grunnlag i etterforskningen utferdiget Politimesteren i Helgeland et forelegg til Østre Namdal reinbeitedistrikt for overtredelse av straffeloven, reindriftsloven og fredningsbestemmelsene for Børgefjell nasjonalpark. Reinbeitedistriktet erklærte skriftlig den 18.09.97 at forelegget ikke ble vedtatt/akseptert.

Saken gikk videre til Alstadhaug herredsrett som avsa dom 19.01.1998 med konklusjon om at tiltaket var ulovlig fordi det ikke var godkjent etter fredningsbestemmelsene for Børgefjell nasjonalpark og

reindriftslovens bestemmelser for oppføring av gjeterhytter. Distriktet anket dommen til Hålogaland lagmannsrett.

Etter herredsrettens domsavsigelse om at tiltaket var ulovlig søkte distriktet i brev av 18.02.1998 om tillatelse til permanent plassering av hyttene. Fylkesmannen svarte med at de ville avvente dom i lagmannsretten før søknaden ble behandlet.

Hålogaland lagmannsrett avsa dom 11. desember 1998. Konklusjonen ble den samme som i herredsretten, at tiltaket med oppføring av gjeterhytter var ulovlig ved at det ikke forelå tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Etter dom i lagmannsretten svarte Fylkesmannen i brev av 04.10.99, med henvisning til dommen fra lagmannsretten, at de ulovlig oppsatte hyttene måtte fjernes. Fylkesmannen var videre av den oppfatning at antallet husvære i nasjonalparken ikke burde økes ytterligere da det allerede var en rekke husvære i området. Men at Gaukarhytta kunne erstattes med ny hytte som kunne fungere som reingjeterhytte, dette under forutsetning av at hytta ble plassert slik at den ikke berørte spesielle verneverdier og ble lite synlig terrenget. Dette var da svar på distriktets søknad av 18.02.98 om tillatelse til permanent plassering av hyttene.

Det ble etter dette en del kommunikasjon mellom partene om hvorvidt det var vernemyndigheten eller reindriftsforvaltningen som hadde avgjørelsesmyndighet i forhold til søknaden. Dette ift. daværende fredningsbestemmelser. I brev av 22.09.2000 konkluderte Direktoratet for naturforvaltning med at Fylkesmannen var forvaltningsmyndighet, og derfor skulle vurdere søknaden etter fredningsbestemmelsene. Noe som skulle tydeliggjøres ved forskriftsendringen i forbindelse med utvidelsen av Børgefjell nasjonalpark.

Hyttene ble fjernet i 2001/2002 etter pålegg fra Regjeringsadvokaten som reiste søksmål i Alstadhaug herredsrett. Søksmålet ble trukket etter at partene inngikk forlik.

I kgl.res. av 29. august 2003 fastsettes ny verneforskrift for Børgefjell/Byrkjje nasjonalpark. I § 3 pkt. 1.3a) var det tydeliggjort at forvaltningsmyndigheten kunne gi tillatelse til oppføring av bygninger og anlegg i forbindelse med reindrift og oppsyn.

I 2009 ble forvaltningsplanen for Børgefjell nasjonalpark godkjent. Her er det beskrevet retningslinjer for reindriftsnæringen ved søknader til formål som krever dispensasjon og saksbehandlingsregler for dette.

14. juni 2011 søker Tjåehkere sijte på nytt om dispensasjon for oppsetting av gjeterhyttene. I tillegg til de 2 tidligere omsøkte hyttene ble det søkt om dispensasjon for å sette opp ny hytte ved Gaukaren. Det vil si at det ble søkt om dispensasjon for å sette opp 3 nye hytter.

31.11.2011 gjennomføres befaringsreise hvor representanter fra reinbeitedistriktet, reindriftsforvaltningen, Sametinget, Statskog og fylkesmennene deltok.

I brev av 01.12.2011 fra Sametinget ble det gitt tilbakemelding om at hytta ved Gaukaren kunne være et automatisk fredet kulturminne (eldre enn 100 år) Noe som betydde at hytten ikke kunne rives. Men det kunne aksepteres at det ble satt opp ny hytte i samme område. Ettersom det ikke er søkt om å sette opp ny hytte på denne lokasjonen omtales ikke dette videre i saksutredningen.

Gaukarhytta 2014

I brev av 05.12.2011 avslo Fylkesmannen søknad om dispensasjon fra verneforskriften. Begrunnelsen for avslaget var manglende oppfyllelse av krav i forvaltningsplanen om at nødvendige gjeterhytter og anlegg skulle være forankret i godkjent distriktsplan. Videre at når distriktsplan forelå med tilfredsstillende beskrivelser av omfanget og effekten av gjeterhytter kunne Fylkesmannen ta søknaden opp til ny behandling.

I etterfølgende kommunikasjon mellom partene ble det diskutert om det forelå en distriktsplan eller ikke. Reindriftsforvaltningen, sammen med reinbeitedistriktet argumenterte for at det forelå godkjente bruksregler som ga føringer for det som skulle komme i en ny distriktsplan. Bruksreglenes beskrivelser av gjerder og andre faste anlegg ble oversendt forvaltningen (bruksreglene er for intern bruk) Distriktet hadde også en eldre plan etter gammelt lovverk som ga føringer for faste anlegg som reinbeitedistriktet mente dekket forvaltningens kunnskapsbehov.

15.01.2012 klaget Tjåehkere sijte på Fylkesmannens avslag hvor det ble bedt om at vedtaket ble omgjort slik at distriktet kunne sette opp hyttene.

Fylkesmannen svarer på klagen i brev av 13.04.2012 med å opprettholde vedtaket og videresendte klagen til Direktoratet for naturforvaltning som klagemyndighet.

09.07.2012 svarer Direktoratet for naturforvaltning med å opprettholde Fylkesmannens vedtak, dvs. at det ble gitt endelig avslag på søknad om dispensasjon. Direktoratet for naturforvaltning, som klageinstans kan vurdere alle sider av en sak ved klagebehandling, også å ta hensyn til nye omstendigheter og opplysninger. I sin behandling ga Direktoratet for naturforvaltning en utdypende vurdering av ulike forhold ved tiltaket og konkluderer til slutt med at behovet for gjeterhytter måtte vurderes opp mot mulige skader og ulemper for naturmangfold og verneformål i nasjonalparken. Direktoratet mente de ikke hadde tilstrekkelig kunnskap om hvordan reindriftsnæringens bruk av området ville påvirke verneverdiene. Særlig manglet flere konkrete opplysninger om behovet for barmarkskjøring før og etter en eventuell oppføring av gjeterhyttene. Dette var da opplysninger som skulle være tilgjengelig ved en gjennomarbeidet og godkjent distriktsplan jf. reindriftslovens § 62.

12.12.2012 behandlet områdestyret for Nord-Trøndelag søknaden ift. reindriftslovens bestemmelser, dette etter at direktoratet hadde gitt endelig avslag på søknaden. Områdestyret ba i sitt vedtak Fylkesmannen i Nordland/Direktoratet for naturforvaltning gjenoppta saken, og om nødvendig innhente de opplysninger som måtte kreves slik at kunnskapsgrunnlaget ble tilstrekkelig og at de med nødvendige justeringer kunne fatte positivt vedtak.

Fra områdestyret ble saken sendt videre til Reindriftsforvaltningen i Alta, i brev av 05.12.2013 fattet reindriftsdirektøren følgende vedtak:

«Med hjemmel i lov 15. juni 2007 nr. 40 om reindrift om godkjenning av gjeterhytter i reindriften § 21 avslås søknaden fra Østre Namdal Reinbeitedistrikt om tillatelse til oppføring av 3 gjeterhytter på Børgefjell i Hattfjelldal kommune»

Til reindriftsdirektørens vedtak ble det gitt følgende begrunnelse:

«Forvaltningsmyndigheten for Børgefjell nasjonalpark må godkjenne tiltaket etter vernebestemmelsene før tiltakene eventuelt kan tillates etter reindriftslovens § 21. Østre Namdal reinbeitedistrikt anbefales derfor til å gå i dialog med forvaltningsmyndigheten for nasjonalparken slik at forvaltningsmyndigheten får de nødvendige opplysninger om reindriftsnæringens aktivitet i Børgefjell slik at det eventuelt kan gis dispensasjon fra verneforskriften til de omsøkte gjeterhyttene»

08.05.2013 ble Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre konstituert som ny forvaltningsmyndighet for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark med myndighet til å fatte vedtak etter

verneforskriften. På møte med nasjonalparkstyret og rådgivende utvalg den 20. november 2013 orienterte fungerende nasjonalparkforvalter om status for saken.

I brev av 24.02.2017 søker Tjåehkere sijte for tredje gang om dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for oppføring av 2 reingjeterhytter. Søknaden er satt opp på Landbruksdirektoratets standardskjema for godkjenning av gjeterhytter i reindriften etter reindriftslovens § 21. Til søknaden ble det gitt muntlig tilbakemelding om at tiltakshaver måtte komme med tilleggsinformasjon som svarte på de tilbakemeldingene som var gitt i direktoratets klagesaksbehandling og Fylkesmannens tilbakemelding på tidligere gitte avslag. Dette i hovedsak gjennom godkjent distriktsplan som beskriver det totale behovet for hytter i området med plassering i terreng, behovet for motorferdselen i forbindelse med bygging og drift/bruk av hyttene og endringer i motorferdselen som følge av hyttene i utøvelsen av reindriften i området. Videre informasjon om evt. samordning mellom distriktene ved kantgjetning mot nabo-distrikt for å unngå en utvikling hvor det etableres gjeterhytter med få kilometers avstand langs grensene mellom distriktene.

I brev av 08.03.2018 ga Tjåehkere sijte en skriftlig tilbakemelding på reindriftas behov for reingjeterhyttene samt at vedtatt distriktsplanen ble oversendt. I distriktsplanen er det lagt inn følgende beskrivelse av planlagte gjeterhytter:

Det planlegges to nye gjeterhytter i Børgefjell. En i området Viermjæevrie og en i området Bissiejohke/Stoerretjohkele. Hytten ved Gievkere planlegges restaurert, eventuelt bygge ny. Overtakelse av statsskogs hytte i Fiskløysdalen, Hartkjølen.

Utover dette inneholdt ikke distriktsplanen informasjon om totalbehovet for hytter, samarbeid med nabo-distrikt om anlegg, hyttenes påvirkning på motorferdsel mm. Men i brevet orienteres det om at gjeterhyttene vil bidra til å redusere bruken av motorkjøretøy da gjeterne kan være i området over lengre tid. Tjåehkere sijte orienterer videre om at de har avtale med Byrkije sijte om å kunne benytte områdene inn i Byrkije til vår og sommerbeiter. I nordvest har Tjåehkere avtale om vårbeite/kalvingsland opp Rørskardet til Simskardelva. I nordøst har Tjåehkere avtale om å benytte områder opp mot Gapsfjella til sommerbeiter. Det fremheves videre at det er viktig for hele området at reinflokkene til de forskjellige gruppene holdes mest mulig adskilt slik at de ikke samles i store flokker slik at slitasjen på beitene og terrenget ikke blir for stort.

Søknaden er ikke tatt opp til behandling i faglig rådgivende utvalg.

Verneforskriften og naturmangfoldlovens rammer

Verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark er i utgangspunktet forankret i naturvernloven. Naturvernloven er senere erstattet av naturmangfoldloven, men tidligere vedtak er videreført, jf. lovens § 77.

Formålet med vernet er å bevare et stort naturområde tilnærmet fritt for tekniske inngrep, med store villmarkspregede områder for å sikre biologisk mangfold og et naturlig forekommende plante- og dyreliv med bl.a. truede og sårbare arter, samt å ta vare på geologiske forekomster og kulturminner.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Mål for forvaltningen av verneområdet er å finne i nml § 33 der det heter at:

Verneområder på land, i vassdrag og i sjø etter dette kapittel skal bidra til bevaring av

- a) variasjonsbredden av naturtyper og landskap,*
- b) arter og genetisk mangfold,*
- c) truet natur og økologiske funksjonsområder for prioriterte arter,*

- d) større intakte økosystemer, også slik at de kan være tilgjengelige for enkelt friluftsliv,
- e) områder med særskilte naturhistoriske verdier,
- f) natur preget av menneskers bruk gjennom tidene (kulturlandskap) eller som også har kulturhistoriske verdier, og tilrettelegging for bruk som bidrar til å opprettholde naturverdiene,
- g) økologiske og landskapsmessige sammenhenger nasjonalt og internasjonalt, eller
- h) referanseområder for å følge utviklingen i naturen.

Nml § 35 spesifiserer hva opprettelsen av nasjonalparker skal oppnå:

«Som nasjonalpark kan vernes større naturområder som inneholder særegne eller representative økosystemer eller landskap og som er uten tyngre naturinngrep. I nasjonalparker skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet. Forskriften skal verne landskapet med planter, dyr, geologiske forekomster og kulturminner mot utbygging, anlegg, forurensning og annen aktivitet som kan skade formålet med vernet, og sikre en uforstyrret opplevelse av naturen. Ferdsel til fots i samsvar med friluftslovens regler er tillatt. Slik ferdsel kan bare begrenses eller forbys i avgrensede områder i en nasjonalpark, og bare dersom det er nødvendig for å bevare planter eller dyr, kulturminner eller geologiske forekomster»

Børgefjell/Byrkije er Norges nest eldste nasjonalpark og god forvaltning av nasjonalparken vil bidra til å nå alle målene i nml. § 33 i større eller mindre grad.

Siste del av punkt c) *økologiske funksjonsområder for prioriterte arter* er siden forrige søknadsrunde blitt meget relevant for Børgefjell fordi fjellrev ble prioritert art med egen forskrift fastsatt ved kongelig resolusjon av 23. januar 2015. I henhold til denne forskriftens § 3 er *«enhver form for uttak, skade eller ødeleggelse av fjellrev forbudt. Som ødeleggelse regnes fysisk ødeleggelse av fjellrevhi, herunder tomme hi, og andre handlinger dersom de er egnet til å skade, forstyrre eller på annen måte forringe individer av arten»*

Miljødirektoratet er forvaltningsmyndighet etter forskrift om fjellrev og kan, etter søknad, gjøre unntak fra forbudet i § 3 i samsvar med naturmangfoldloven § 24 femte ledd. Dette betyr at tiltakshaver må avklare med Miljødirektoratet om tiltaket kommer i konflikt med fjellrev og om det eventuelt må søkes om dispensasjon.

I punkt f) vises det til kulturlandskap, i denne sammenheng forstått som landskap med vegetasjon og former preget av menneskelig bruk gjennom tidene, og andre landskap det knytter seg kulturhistoriske verdier til. Børgefjell/Byrkije nasjonalpark er et slikt område, med særlig vekt på at vern av landskapet og naturen her vil kunne bidra til å styrke den historiske identiteten i befolkningen. Ivaretagelse av naturgrunnlaget for samisk kultur er derfor viktig og det bør legges opp til en fortsatt bærekraftig bruk av området så lenge det bidrar til å opprettholde naturverdiene.

Børgefjell/Byrkije er samtidig *«villmark»* og det at landskapet er uten inngrep skal tillegges vekt. At området er *«villmark»* eller *«urørt»* betyr ikke at området ikke er brukt, men står i motsetning til et kultivert landskap som domineres av menneskeskapte installasjoner og natur (artssammensetning og naturtyper) som i det alt vesentlige er framkommet som følge av menneskers bruk av naturen.

Vurderinger som nasjonalparkstyret må gjøre

Under omtales de tema som det er naturlig gjøres en vurdering og vekting av etter verneforskriften ved behandling av søknaden. Det er søker som må belyse hva det søkes om og hvilken bruk og endringer av bruk søknaden medfører, så er det forvaltningsmyndighetens oppgave å vurdere hvordan dette påvirker verneverdiene og formålet med Børgefjell/Byrkije nasjonalpark positivt eller negativt.

Gjeterhytter er en nødvendig og akseptert del av reindrifta. I dette tilfellet er det søknad om to hytter i et relativt begrenset område av nasjonalparken. Avstandene mellom hyttene er i luftlinje ca. 8 km. Hyttene er tegnet i moderat størrelse. I tillegg informeres det i distriktsplanen om at Gaukarhytta planlegges restaurert, denne hytta ligger mellom de to omsøkte hyttene.

I nasjonalparken er det, ihht. reindriftskart registrert 16 husvære tilknyttet reindriften. I tillegg har de fleste siidaandelene i Tjåehkere sijte egne hytter på sommerboplassen Johkegaske (Virmanesset) I randsonen til nasjonalparken finnes det også husvære som benyttes i reindriften. Det henvises her til vedlagte kart.

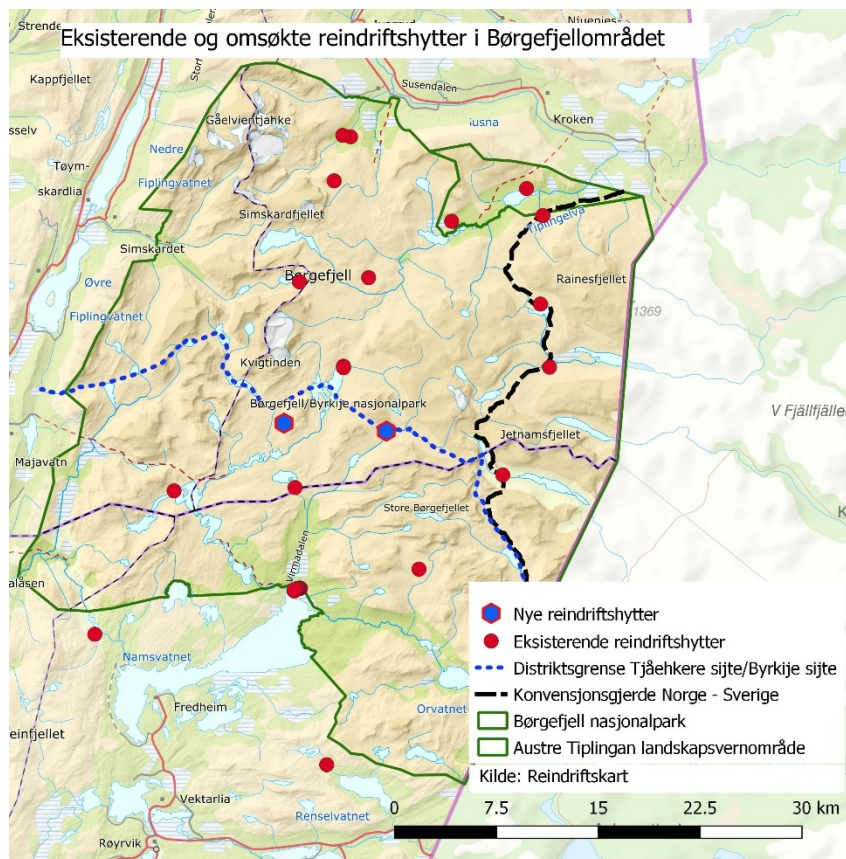
Behovet begrunnes med at det er viktig for distriktet å ha tilgjengelige gjeterhytter i Børgefjell. Gjeterhytter vil forenkle gjetningen med at de kan være tilstede i området over lengre tid. Reinen skal gjetes gjennom hele perioden og det er store avstander. De vil også være en sikkerhet for gjeterne. Det er skrin

vegetasjon og ved regn vokser elver og bekker raskt slik at de kan være vanskelig å passere. Gjeterhytten ved Litle Kjukkelen blir liggende sentralt i området. Det er mange vann og elver/bekker som kan isolere området ved mye nedbør. Effektiv gjetning er viktig for hele området ved at reinflokkene til de forskjellige gruppene holdes mest mulig adskilt slik at de ikke samles i for store flokker slik at slitasjen på beitet og terrenget ikke blir for stort.

I tidligere oversendelser er det gitt en vurdering om at hyttene vil medføre redusert behov for transport frem og tilbake i området. Dagens motorferdselsbruk er i liten grad angitt i søknad og distriktsplan. Distriktsplanen har følgende beskrivelse av motorferdselen på side 7:

«Distriktet bruker barmarkskjøretøy til utøvelse av driften på barmark, både transport og samling, driving, gjeting og tilsyn. Bruken er satt til et minimum og det er vanskelig å kartfeste kjøretraseer for samling, driving og gjeting men de mest brukte traseene er kartfestet på www.reindrift.no. Helikopter benyttes også en del, hovedsakelig i forbindelse med kalvemerking og til slakt. Snøscooter benyttes hovedsakelig på snøføre»

Kjøremønster, både på snødekt mark og ikke minst på barmark kan endre seg hvis de omsøkte gjeterhyttene bygges. Det kan etableres mer eller mindre faste traséer inn mot hyttene og mellom hyttene, videre kan de fungere som nav for reindriftas ferdsel i området.

Reindriftshytter i Børgefjellområde ihht. reindriftskart.

Landskap

Landskap er et av temaene det er viktig å sikre ikke påvirkes negativt av en eventuell tillatelse. Det framgår av nml. § 35 at det er viktig å bevare nasjonalparkene som i hovedsak naturområder og at de består uten tyngre naturinngrep. Urørthet er et viktig kriterium. Når en ser på formålet med nasjonalparken er også villmarkspreg viktig. Hva er villmarkspreg? Villmarkspreg kan defineres som fravær av menneskelige installasjoner. Det er utviklet et verktøy for vurdering av inngrepsfrihet, hvor den sonen som er lengst fra tyngre tekniske inngrep kalles villmarkspregede områder. Her vil kriteriet være minimum 5 km fra tyngre tekniske inngrep. Størstedelen av Børgefjell/Byrkjje nasjonalpark er slike områder og utgjør et av de største sammenhengende områdene som er uten tyngre tekniske inngrep.

Det vil være viktig for ivaretagelsen av formålet med nasjonalparken at landskap med villmarkspreg ivaretas. De omsøkte hyttene vil påvirke landskapsbildet og hvis det skal gis dispensasjon er det avgjørende å vurdere plassering. Det er her en motsetning mellom søkers ønske om at hyttene skal plasseres eksponert i terrenget for best mulig overblikk over arealene rundt og hensynet til landskap som tilsier at hyttene plasseres mest mulig skjult i terrenget. Hyttene tenkes plassert i området over tregrensa med begrenset mulighet for skjul, det må også tas hensyn til snøforholdene. Søker har ikke angitt noen alternative plasseringer.

Mulige skader og ulemper som oppføring av omsøkte hytter medfører må sees i lys av verneformålet for nasjonalparken. Bygging av hyttene vil føre til at det vil bli flere tekniske inngrep, noe som kan redusere områdets villmarkspreg. Videre vil terrenginngrep kunne skade truede og sårbare arter, samt vegetasjonen for øvrig. I perioden hvor hyttene oppføres vil det midlertidig kunne bli mer motorferdsel, støy og uro i området.

Biologisk mangfold

Børgefjell/Byrkjje er et viktig område for en rekke fugl og pattedyr. Spesiell vektlegges områdets referanseverdi som kanskje det eneste området i Norge med en, over tid, levedyktig bestand av fjellrev. Området er også nasjonalt referanseområde i det henseende. I tillegg til fjellrev kan sædgås og snøugle neves som svært truede arter som bruker området. Selve bygginga av hyttene med ferdsl og det fysiske inngrepet er en del av vurderingen, vilkår om tid på året for frakt av materialer og utstyr kan vurderes ved en evt. innvilgelse av søknad. Den andre delen vil være vurdering av hvilken påvirkning bruken av gjeterhyttene vil ha på dyrelivet, og hvilke følgeeffekter etableringen av hyttene vil ha. Den ene hytte tenkes plassert ved Litle Kjukkelen. Områdene rundt er særlig viktige viltområder i nasjonalparken. Her er det registrert flere forskjellige sårbare og truede arter.

Reindriftsnæringens behov for å oppføre gjeterhytter ved Litle Kjukkelen og Viermajælla begrunnes med behovet for å effektivisere reindriften og øke sikkerheten for utøverne slik som redegjort for tidligere i saksutredningen. Dette må vurderes opp mot mulige skader og ulemper oppføring av hyttene vil medføre på verneverdiene og naturmangfoldet i området.

En positiv effekt ved oppføring av gjeterhyttene kan bli at reindriftas behov for motorferdsel inn i området blir redusert, da utøverne slipper å kjøre til og fra området for å føre tilsyn samt bedre kontroll på reinflokkene for å unngå sammenblanding og store flokker.

Prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Søknaden må vurderes etter naturmangfoldlovens prinsipper i lovens § 8 til 12 hvor det er tiltakets påvirkning på naturmangfoldet som skal vurderes.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

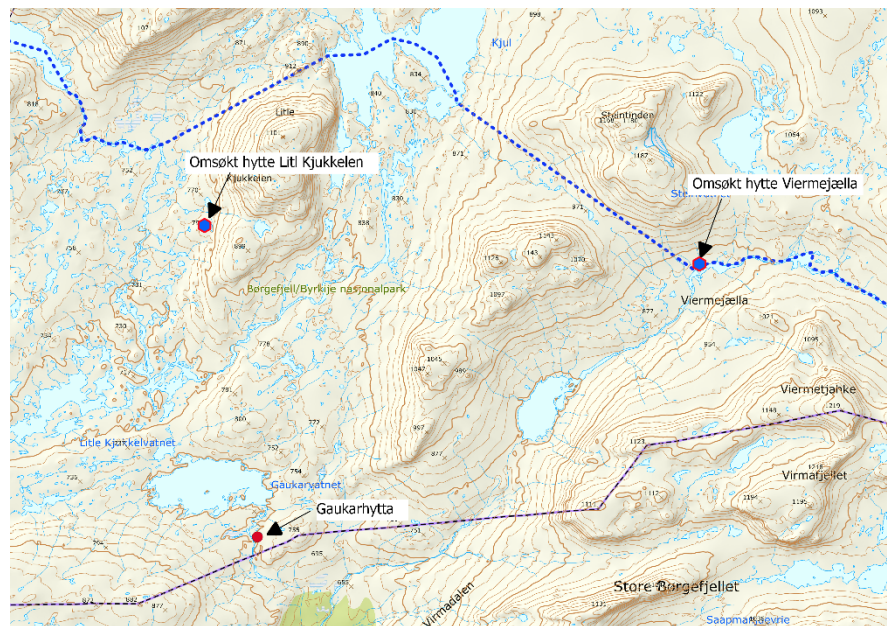
Det fremgår av naturmangfoldloven § 8 at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er mulig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kunnskapen om naturmangfoldet i

området er hentet fra tidligere saksdokumenter, søknad, distriktsplan, forvaltningsplan for Børgefjell nasjonalpark, artskart og naturbase.

Området hvor gjeterhytte vest for Little Kjukkelen ønskes lokalisert, er ifølge Naturbase hekkeområde for storlom som i Norsk Rødliste for arter av 2015 er kategorisert som livskraftig. I rødliste av 2010 som ble brukt som kunnskapsgrunnlag ved forrige søknadsrunde var status nært truet. I hekketida er arten sårbar for forstyrrelser. Arten antas å ha en stabil bestand i Midt- og Nord-Norge.

I naturbase foreligger det også registreringer på at dette var et svært viktig område for arter som snøugle, fjellrev og dverggås. For fjellrev er Børgefjell fortsatt et nasjonalt svært viktig område. Det er registrert fjellrevhi i området og ettersom fjellrev er blitt prioritert art med egen forskrift må tiltakshaver avklare med Miljødirektoratet om det eventuelt kreves dispensasjon før tiltak iverksettes. Når det gjelder snøugle er det flere år siden siste dokumenterte hekking i Børgefjell, men habitatet ansees likevel som svært verdifullt for arten. Dverggåsa er så sterkt truet at det kun er et fåtall individer igjen i Norge. Fra begynnelsen av 1990 tallet har det ikke blitt registrert hekking utenfor Finnmark fylke, Børgefjellområdet er et av de siste områdene utenfor Finnmark hvor det er registrert hekking. Det er iverksatt tiltak for å ivareta og sikre arten hvor den fennoskandiske bestanden har gode resultater å vise til. Bestanden som for et tiår tilbake var på randen til utryddelse har nå hatt en liten økning. Tidligere viktige områder for arten bør derfor forsøkes ivaretatt med tanke på reetablering.

Den omsøkte hytta ved Little Kjukkelen vil bli liggende i et relativt klart avgrenset landskapsrom. Dette området er særlig produktivt, berggrunnen består av kalkholdige bergarter som marmor og kalkglimmerskifer og andre næringsrike stoffer som grønnstein og amfibolitt. Stedvis er det tykt morenedekke i området. I denne delen av nasjonalparken er det mange sjøer og elver og rikt dyreliv. Det er ingen tekniske inngrep i dette området.

Området hvor gjeterhytta i Viermejaella ønskes plassert er en dal med store landskapskvaliteter som framstår som urørt. Det er ikke bygninger eller andre innretninger i dalen. Berggrunnen er skrin og store deler av området består av gneis dekt av morenemateriale. Det er ikke registrert spesielt sårbare arter i det aktuelle området.

I forvaltningsplanen for nasjonalparken, side 29 heter det at oppføring av gjerder, sanketrøer og andre anlegg i reindriften skal være forankret i distriktsplanen, jf reindrifstlovens regler. Distriktsplanen bør være så god på områdene barmarkskjøring, lufttransport, behov for gjeterhytter og permanente gjerder, bruer og klopper at de kan brukes som faglig grunnlag for forvaltningsmyndighetens vurderinger av eventuelle tiltak og aktiviteter. Nødvendige nye gjeterhytter og anlegg (permanente gjerder ol.) for reindriften skal være forankret i godkjent distriktsplan. Videre heter det at eventuelle nye hytter eller gammer for bruk i reindriften ikke bør

overstige en størrelse på 25m² og skal utformes og plasseres minst mulig synlig i terrenget. Det skal også være en restriktiv holdning til utvidelser. Nasjonalparkstyret må i sin saksbehandling vurdere om distriktsplan er omfattende nok til å brukes som faglig grunnlag for forvaltningen av nasjonalparken og for behandling av søknaden.

Føre-var-prinsippet § 9

Verneformålet for Børgefjell nasjonalpark er som nevnt å bevare et stort naturområde tilnærmet fritt for tekniske inngrep, med store villmarkspregede områder for å sikre biologisk naturmangfold og et naturlig forekommende plante- og dyreliv med bl.a. truede og sårbare arter, samt å ta vare på geologiske forekomster og kulturminner.

Når det gjelder ønske om oppføring av gjeterhytte ved Litle Kjukkelen er det et viktig område for en rekke sårbare og truede arter. Området er særlig produktivt, med et rikt dyreliv. Verneformålet for nasjonalparken er å sikre et plante- og dyreliv med truede og sårbare arter. Forvaltningsmyndigheten skal i den grad det er mulig redusere eller forhindre aktiviteter eller inngrep som er en trussel mot sårbare arter og naturmangfoldet ellers. Mangel på kunnskap om aktuelle tiltak/aktiviteter og konsekvenser av disse må vektlegges ved behandling av søknaden med henvisning til føre-var-prinsippet, jf nml § 9.

Den siste gjeterhytta ønskes plassert i Viermejølla. Dette området har store landskapskvaliteter og fremstår som urørt da det ikke er bygninger eller andre innretninger i dalen. En hytte her kan frata områdets preg av å være urørt og vil dermed være i strid med verneformålet som blant annet er å bevare naturområdet fritt for tekniske inngrep.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Tiltaket må vurderes i lys av prinsippet om samlet belastning, jf nml § 10. Det kan være vanskelig å vurdere omsøkte tiltaks samlede belastning på området når bruken og effekten av motorkjøretøy er uklar. Dette gjelder også om hvordan gjeterhyttene vil kunne påvirke motorferdselen i fremtiden. Tilsvarende om gjeterhyttene vil påvirke bruken av området ved at personell oppholder seg mer i området. Dette gjelder ikke bare for reindriftsutøvere, men også ved at andre brukergrupper oppsøker hyttene. Erfaringsmessig ser en at slike hytter kan tiltrekke seg folk som besøker området og som bruker hytten som vindskydd, samlingspunkt ol.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Nasjonalparkstyret må vurdere vilkår om avbøtende tiltak i saken, avhengig av sakens utfall. Hvis tiltaket medfører miljøforringelse skal kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.) Naturmangfoldloven § 11 må derfor tillegges derfor vekt.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Nml § 12 sier at skal legges vekt på den driftsmetode, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater og innebærer at det kan stilles vilkår om dette ved en eventuell dispensasjon. I foreliggende tilfelle vil nok prinsippet ha særlig betydning for valg av plassering av hyttene, og også for krav om utforming og materialbruk. Hyttene må ha en plassering som i minst mulig grad skader verdifull vegetasjon eller forstyrrer dyrelivet, samtidig som hyttene ved utforming og lokalisering skal tilpasses landskapet.

Som det fremgår av verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 bokstav a) så kan nasjonalparkstyret gi tillatelse til oppføring av bygninger og anlegg i forbindelse med reindrift og oppsyn. Behovet for gjeterhytter må vurderes opp mot mulige skader og ulemper for naturmangfoldet og verneformålet.

Nasjonalparkstyret må vurdere om foreliggende kunnskap er tilstrekkelig i forhold til reindriftsnæringens bruk og påvirkning, særlig om behovet for barmarkskjøring før og etter en eventuell oppføring av gjeterhyttene.

Nasjonalparkstyret må også vurdere om det foreligger ny kunnskap og informasjon ift. tiltaket som medfører at tidligere vedtak fattet av Fylkesmannen i Nordland og Direktoratet for naturforvaltning kan omgjøres. Om effekten av tiltaket har positiv eller negativ innvirkning på naturmangfoldet og verneverdiene.

Nasjonalparkstyrets mandat ihht. delegasjon er å vurdere tiltaket ihht. verneforskriftens bestemmelser. Det er reindriftsforvaltningen som behandler søknaden ihht. reindriftslovens bestemmelser og Hattfjelldal kommune som behandler søknad i forhold til plan- og bygningsloven. Nasjonalparkstyret må derfor i sin saksbehandling være bevist sin rolle og sitt mandat. Statskog som grunneier skal også godkjenne tomt til slike hytter.

I saksutredninger settes det opp to alternativer utkast til vedtak, nasjonalparkstyret får ut fra saksutredning bruke det faglige og politiske skjønn til å utarbeide endelig vedtak med vilkår:

Alt I

Med hjemmel i verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 bokstav a) gir Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre dispensasjon fra verneforskriften til Tjåehkere sijte for oppføring av 2 reingjeterhytter i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark ihht. søknad av 24.02.2017

Begrunnelse:

Nasjonalparkstyret mener at tiltaket ikke har spesiell negativ innvirkning på verneverdiene eller naturmangfoldet og at reindriftens behov for hytter må være overordnet hensynet til verneverdiene for nasjonalparken.

Alt II

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre avslår søknad av 24.02.2017 fra Tjåehkere sijte om dispensasjon for oppsetting av 2 reingjeterhytter i Børgefjell nasjonalpark jfr. verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 bokstav a.

Begrunnelse:

Tiltaket vil påvirke verneverdiene og naturmangfoldet i nasjonalparken negativt. Effekten av tiltakets påvirkning er ikke tilstrekkelig beskrevet, om de positive effektene vil være større enn de negative effektene ved etablering av reingjeterhytter i området. Ut fra kunnskapsgrunnlaget er det rimelig å anta at reingjeterhyttene vil ha negativ innvirkning på sårbare og truede arter i området og medføre økt samlet belastning, hyttene vil påvirke landskapsbildet negativ ved at villmarkspreget områder får tekniske installasjoner. Manglende kunnskap om effektene medfører at føre-var-prinsipp må vektlegges. Det er en del reindriftshytter i nasjonalparken fra før, og det er ikke ønskelig med en økning i antall husvære. Det er ikke vurder alternative løsninger med bruer.

Habilitet:

I punkt 6 i vedtektene for nasjonalparkstyret står følgende:

«Kommuneloven kap. 6 om saksbehandlingen i folkevalgte organer kommer til anvendelse så langt de passer, med de tilpasninger som er fastsatt i denne vedtekten. Kommuneloven § 40 gjelder tilsvarende»

I kommunelovens § 40 pkt. 3 står det at forvaltningsloven kap. II om regler for inhabilitet gjelder. I forvaltningslovens kapittel II står følgende:

*Kapittel II. Om ugildhet.
§ 6. (habilitetskrav).*

En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

- a) *når han selv er part i saken.*
- b) *når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken.*
- c) *når han er eller har vært gift med eller er forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part.*
- d) *når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte.*
- e) *når han leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for*
 - 1. *et samvirkeforetak, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken, eller*
 - 2. *et selskap som er part i saken. Dette gjelder likevel ikke for person som utfører tjeneste eller arbeid for et selskap som er fullt ut offentlig eid og dette selskapet, alene eller sammen med andre tilsvarende selskaper eller det offentlige, fullt ut eier selskapet som er part i saken.*

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Er den overordnede tjenestemann ugild, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en direkte underordnet tjenestemann i samme forvaltningsorgan.

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenestemannens tilknytning til saken eller partene ikke vil kunne påvirke hans standpunkt og verken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete.

Forvaltningslovens § 8 sier at:

I kollegiale organ treffes avgjørelsen om inhabilitet av organet selv, uten at vedkommende medlem deltar. Dersom det i en og samme sak oppstår spørsmål om ugildhet for flere medlemmer, kan ingen av dem delta ved avgjørelsen av sin egen eller et annet medlems habilitet, med mindre organet ellers ikke ville være vedtaksført i spørsmålet. I sistnevnte tilfelle skal alle møtende medlemmer delta.

Medlem skal i god tid si fra om forhold som gjør eller kan gjøre ham ugild. Før spørsmålet avgjøres, bør varamann eller annen stedfortreder innkalles til å møte og delta ved avgjørelsen dersom det kan gjøres uten vesentlig tidsspille eller kostnad.

I saksforberedelsen er det tatt kontakt med juridisk kompetanse for å få faglige vurderinger omkring habilitetsspørsmålet i saken. Da i forhold til om Sametingsrepresentanter som også er reineiere med egne sidaandeler i Tjåahkere sitje kan bli vurdert som inhabil til å behandle saken. Det er nasjonalparkstyret selv, som kollegiale organ iht. forvaltningslovens § 8 som avgjør om medlemmer en habile til å behandle en sak. Men forvaltningslovens § 3 gir klare føringer for når et medlem kan erklæres som inhabil.

Et av spørsmålene angående habilitet er om Tjåahkere sitje kan defineres som «et selskap som er part i saken» jfr. forvaltningslovens § 6 pkt. e2) og at reineiere/sidaandelshavere kan defineres som «medlem av styret eller bedriftsforsamling» og derigjennom være inhabile. Dette temaet ble behandlet av Alstadhaug herredsrett i 1998, da i forhold til om distriktet var et foretak som kunne ilegges foretaksstraff. Konklusjonen til herredsretten var at reinbeitedistriktet var et foretak i relasjon til straffelovens bestemmelser.

Tidligere leder og nåværende leder i Tjåahkere sitje sitter som faste medlemmer av nasjonalparkstyret og har på vegne av distriktet stått som søkere for tiltaket og arbeidet aktivt for saken siden 1996. Nasjonalparkstyret kan da vurdere habiliteten til disse opp mot forvaltningslovens § 6 pkt. e2), alternativt opp mot forvaltningslovens § 6 2. ledd som sier følgende:

«Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part».

Tilsvarende må nasjonalparkstyret vurdere habiliteten til styremedlem Inger Marit Eira-Åhrén som reineier i Tjåahkere sitje. Her kan nasjonalparkstyre ha med seg at Eira-Åhrén var styreleder i områdestyret for Nord-Trøndelag i 2012 da områdestyret behandlet søknad om dispensasjon for omsøkte reingjeterhytter i møte 20.12.2012. Områdestyret erklærte Inger Marit Eira-Åhrén inhabil for behandling av saken jfr. forvaltningslovens § 6, 2 ledd.

Tilbakemeldingene fra juridiske hold er at det synes åpenbart at flere av representantene kan erklæres inhabile ihht. de føringene som ligger forvaltningslovens bestemmelser.

Ut fra ovennevnte må nasjonalparkstyret vurdere medlemmenes habilitet til å behandle søknaden jfr. forvaltningslovens bestemmelser. Samt være klar over at feil lovtolkning kan medføre at vedtak blir kjent ugyldig.

Vedlegg:

- Søknad av 24.02.2017 fra Tjåehkere sijte – søknad om oppføring av 2 hytter i Børgefjell nasjonalpark.
- Brev av 08.03.2018 fra Tjåehkere sijte – beskrivelse av behov for gjeterhytter i Børgefjell
- Distriktsplan for Tjåehkere sijte
- Kart over husvære for reindrift i Børgefjell nasjonalpark

Tjåehkere sijte

V/ Algot Jåma

7898 Limingen

Nasjonalparkforvalter for

Byrkije Nasjonalpark

Sender søknad om oppføring av 2 stk hytter i Byrkije nasjonalpark .Dette er to hytter som vi har søkt om tidligere. Hvis det er behov for ytterlige opplysninger ta kontakt med undertegnede.

For Tjåehkere sijte

Algot Jåma

Søknad om godkjenning av gjeterhytte i reindriften

Iht. Reindrifstloven § 21 - rett til husvære, buer og lignende

Søknaden sendes Fylkesmannen i søkerens reinbeiteområde

1. Opplysninger om søker			
Navn <i>Tjækkere Sijke</i>			
Adresse		Postnr. <i>7898</i>	Poststed <i>Limmingen</i>
Telefon <i>97092014</i>	E-post adresse <i>abjaam@online.no</i>		
Distrikt / siida		Reinbeiteområde	

2. Opplysninger om søknaden / gjeterhyttens plassering	
Omsøkte plassering / sted: (kartsisse/gnr.bnr./GPS-pkt.)	Distrikt / siida: (Sommer- eller vinterbeite)
Reinbeiteområde	Kommune
Er oppføring iht. til bruksreglene for siidaen / distriktet?	☒ Ja ☐ Nei
Hytta skal plasseres / er plassert på statsgrunn: foreligger det festekontrakt?	☒ Ja ☐ Nei
Hytta skal plasseres / er plassert på Finnmarkseiendommen: foreligger det skjøte?	☐ Ja ☐ Nei
Hytta skal plasseres / er plassert på privat grunn: foreligger det uttalelse fra siida / distrikt / sameby?	☐ Ja ☐ Nei
Hytta skal plasseres / er plassert på privat grunn: foreligger det avtale med grunneier?	☐ Ja ☐ Nei
Tiltakets art	☒ Nybygg ☐ Tilbygg ☐ Riving ☐ Overtakelse av eksisterende
Hyttens størrelse i m²:	
Bebyggd areal - BTA eksisterende	<i>27 m²</i> m²
(utvendig) BTA nytt	<i>27 m²</i> m²
Bruksareal - BRA eksisterende	<i>27 m²</i> m²
(innvendig) BRA nytt	<i>27 m²</i> m²
Minste avstand til annen bygning	m²
Krav til byggegrunn (pbl §28-1):	
- Skal bygget plasseres i flomutsatt område?	☐ Ja ☒ Nei
- Skal bygget plasseres i skredutsatt område?	☐ Ja ☒ Nei
- Foreligger det vesentlig ulempe som følge av natur- og miljøforhold?	☐ Ja ☒ Nei

3. Reindriftslovens § 21 oppstiller to vilkår for å godkjenne gjeterhytte; søker må inneha retten til å utøve reindrift og det må foretas nødvendighetsvurdering av søkers behov for husvære.
Beskriv næringsmessig behov for gjeterhytte (bruk eget ark om nødvendig)

Området der hytta skal plasseres er langt fra eksisterende hytter, og reindriften har ett sterkt behov for husvære i området i forbindelse med utøvelse av reindriften i området. Det være seg gjeting, ettersyn, og til samling og flytting av renen

4. Underskrift

Dato

24.02.2017

Søkerens underskrift

Tor Træckner Ljfte Algot Jansen

Vedlegg som skal følge søknaden

- Kartskisse: fargekart 1:50 000 og 1:5000
- Skjøte/festekontrakt dersom det foreligger
- Uttalelse fra siida / distrikt
- Avtale med grunneier (dersom privat grunn)
- Tegning av hytta, plan-, snitt- og fasadetegning i målestokk 1:50 eller 1:100
- Tiltakshaver er selv ansvarlig for at tiltaket innarbeides i siidaens / distriktets distriktsplan / bruksregler.

Begrepsforklaring:

BRA - Bruksareal (Tiltakets indre areal, inkludert innervegger, måles fra innsiden av ytterveggene)

BTA - Bruttoareal (Tiltakets ytre areal, inkl. balkong, alle etasjer medregnet)

For mer informasjon

Lov om reindrift (reindriftsloven) av 5. juni 2007 finnes på: www.lovdata.no

Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter finner du her: www.dibk.no

858

GiNT

Geografi i Nord-Trøndelag

Sti
Sjaar

1093

hkelenjaevr

1122

1168

1180

Steintinden

Sjaaretjahke

1064

Steinvatnet

Sjaarejaevrie

921

1143

1143

1070

en
anie

Viermejaella

877

1021

954

1095

Vi
Viel

Viermet;

1123

Viri

1148

1219

Søknad om godkjenning av gjeterhytte i reindriften

Iht. Reindriftsloven § 21 - rett til husvære, buer og lignende

Søknaden sendes Fylkesmannen i søkerens reinbeiteområde

1. Opplysninger om søker			
Navn <i>Tjæchke sijte</i>			
Adresse		Postnr. <i>7898</i>	Poststed <i>Lirningen</i>
Telefon <i>97092014</i>		E-post adresse <i>al-jaameonline.no</i>	
Distrikt / siida <i>Tjæchke sijte</i>		Reinbeiteområde <i>Nord-Trøndelag</i>	

2. Opplysninger om søknaden / gjeterhyttens plassering	
Omsøkte plassering / sted: (kartsisse/gnr.bnr./GPS-pkt.)	Distrikt / siida: (Sommer- eller vinterbeite)
Reinbeiteområde	Kommune
Er oppføring iht. til bruksreglene for siidaen / distriktet?	☒ Ja ☐ Nei
Hytta skal plasseres / er plassert på statsgrunn: foreligger det festekontrakt?	☒ Ja ☐ Nei
Hytta skal plasseres / er plassert på Finnmarkseiendommen: foreligger det skjøte?	☐ Ja ☐ Nei
Hytta skal plasseres / er plassert på privat grunn: foreligger det uttalelse fra siida / distrikt / sameby?	☐ Ja ☐ Nei
Hytta skal plasseres / er plassert på privat grunn: foreligger det avtale med grunneier?	☐ Ja ☐ Nei
Tiltakets art	☒ Nybygg ☐ Tilbygg ☐ Riving ☐ Overtakelse av eksisterende
Hyttens størrelse i m ² :	
Bebyggd areal - BTA eksisterende	<i>27 m²</i> m ²
(utvendig) BTA nytt	<i>27 m²</i> m ²
Bruksareal - BRA eksisterende	<i>27 m²</i> m ²
(innvendig) BRA nytt	<i>27 m²</i> m ²
Minste avstand til annen bygning	m ²
Krav til byggegrunn (pbl §28-1):	
- Skal byggverket plasseres i flomutsatt område?	☐ Ja ☒ Nei
- Skal byggverket plasseres i skredutsatt område?	☐ Ja ☒ Nei
- Foreligger det vesentlig ulempe som følge av natur- og miljøforhold?	☐ Ja ☒ Nei

3. Reindriftingslovens § 21 oppstiller to vilkår for å godkjenne gjeterhytte; søker må inneha retten til å utøve reindrift og det må foretas nødvendighetsvurdering av søkers behov for husvære.
Beskriv næringsmessig behov for gjeterhytte (bruk eget ark om nødvendig)

Området der hytte skal plasseres er langt fra eksisterende hytter, og reindriften har et sterkt behov for husvære i forbindelse med utøvelse av reindrifta i området.

Det var seg gjeting, ettersyn, også til samling og flytting av reinen

4. Underskrift

Dato

Søkerens underskrift

24.02.2017

For Tjækkene sigte Algot Jåmo

Vedlegg som skal følge søknaden

- Kartskisse: fargekart 1:50 000 og 1:5000
- Skjøte/festekontrakt dersom det foreligger
- Uttalelse fra siida / distrikt
- Avtale med grunneier (dersom privat grunn)
- Tegning av hytta, plan-, snitt- og fasadetegning i målestokk 1:50 eller 1:100
- Tiltakshaver er selv ansvarlig for at tiltaket innarbeides i siidaens / distriktets distriktsplan / bruksregler.

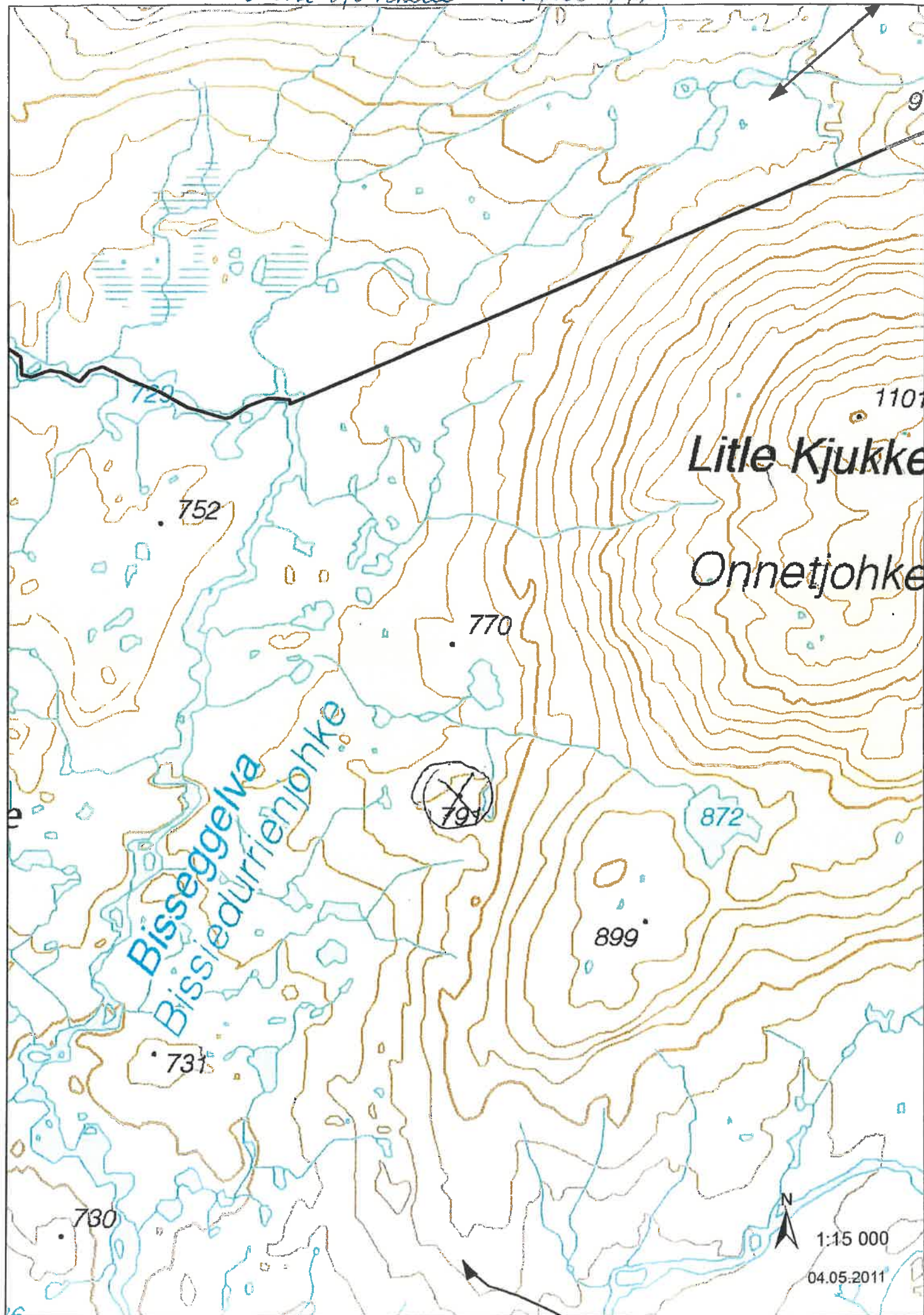
Begrepsforklaring:

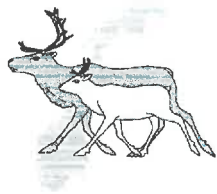
BRA - Bruksareal (Tiltakets indre areal, inkludert innervegger, måles fra innsiden av ytterveggene)
BTA - Bruttoareal (Tiltakets ytre areal, inkl. balkong, alle etasjer medregnet)

For mer informasjon

Lov om reindrift (reindriftingsloven) av 5. juni 2007 finnes på: www.lovdata.no
Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter finner du her: www.dibk.no

Storv tjo hkele Høide 791

Noerhte-Trøndelagen båatsoe-burriej reereme Reindrifftsforvaltningen Nord-Trøndelag

Adresseliste

Dij.buerkiest./Deres ref.:

Mij.buerkiest./Vår ref.:

2011/1930 / 12782/2011/ EI/ 514.7

Biejjie/Dato:

21.06.2011

— **Søknad om gjeterhytte i reindriften. Søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel. Viermejjælla i Hattfjelldal kommune.**

Reindrifftsforvaltningen har mottatt søknad om godkjenning av gjeterhytte i reindriften ved Viermejjælla fra Østre Namdal reinbeitedistrikt (rbd). Søknaden er datert 14.06.2011, og har vedlagt kart som viser plassering. I ettertid har vi mottatt tegning av gjeterhytten.

Området er i kommuneplanens arealdel for Hattfjelldal kommune definert som båndlagt område, båndlagt etter naturvernloven og tiltaket er ikke i tråd med overordnet plan. Hattfjelldal kommune er planmyndighet etter plan- og bygningsloven og etter avtale med kommunen sender vi også ut søknaden på høring i forhold til dispensasjon fra kommuneplanens arealdel, pbl § 19-1.

I følge reindrifftslovens § 21 har den som har rett til å utøve reindrift, rett til å oppføre gjeterhytte som er nødvendig for reindriften. Etter forskrift om godkjenning av gjeterhytter i reindriften § 1, 3.ledd skal det legges vekt på at hytta får en hensiktsmessig plassering så vel reindriftsmessig som ut fra andre relevante hensyn, og at grunneier og andre berørte interesser ikke blir unødig belastet.

Vi har mottatt 4 søknader angående gjeterhytter fra distriktet. Alle ligger noe i det samme området, i/ rundt Børgefjell. Vedlagt kart dat 21.06.2011 viser alle anlegg i reindriften registrert på reindriffts arealbrukskartet i Børgefjell. I tillegg er de 4 omsøkte plassene avmerket.

3 av gjeterhyttene ligger innenfor Børgefjell/ Byrkjve nasjonalpark. I følge forvaltningsplan for verneområdet skal slike søknader videresendes Fylkesmannen i berørt fylke, med en reindriftsfaglig vurdering. Fylkesmannen vil så vurdere søknaden opp mot verneforskriften for nasjonalparken. Berørt kommune skal vurdere søknaden opp mot plan- og bygningsloven.

I forhold til Fylkesmannen i Nordland videresender vi herved søknaden med reindriftsfaglig vurdering med tanke på avklaring mot verneforskriftene. Fylkesmannen er også høringspart i forhold til behandling etter reindrifftsloven. I forhold til dispensasjon etter plan- og bygningsloven og godkjenning etter reindrifftsloven sendes saken på høring til alle adressater for uttalelse.

Adresse - Adresse

7760 Snåsa

Tellefovne - Telefon

74138050

www.reindrift.no

Telefakse - Telefaks

74138051

Østre Namdal reinbeitedistrikt (rbd) består av 12 siidaandeler og er i praksis delt i to grupper; Jåma/Dærga- og Steinfjell-gruppen. En av siidaandelene driver i samarbeid med Hotagen sameby i Hestkjølen. I forbindelse med utarbeidelse av bruksregler for distriktet har de vedtatt at de skal være en gruppe/ siite.

Distriktet har vinterbeitene hovedsakelig mellom Snåsavatnet, Namsen og Rv. 17. I tillegg benyttes områder i Grong og Lierne nord for Sanddøla. Vår- og høstbeiter ligger på øst siden av E6 i Grong og Lierne kommuner, og videre nordover opp til Børgefjell. På vår-, sommer- og høst oppholder rein seg i Børgefjell. Jåma/Dærga-gruppen foretar kalvmerkingen litt nordøst for Namsvatnet, mens Steinfjell- gruppen holder til nord for Namsvatnet, ved Jengelvatnet. Etter merking slippes rein tilbake til området og den beiter i Børgefjell hele sommeren og utover høsten. I september-november samles rein for slakting. Etter slaktingen flyttes rein til vinterbeiter lengre sør. Innsynsløsning for reindriftens arealbrukskart finnes på www.reindrift.no. Arealbrukskartene er under oppdatering og distriktet har tegnet inn noen endringer for sine beiter. Arbeidet er ikke avsluttet og dermed ikke publisert på innsynsløsingen.

Østre Namdal rbd har avtale med Byrkije rbd om å kunne benytte områdene inn i Byrkije rbd til vår og sommerbeiter. I nordvest har Østre Namdal rbd tegnet inn vårbeite/ kalvingsland opp Rørskardet til Simskardelva. I nordøst har også Østre Namdal avtale om å benytte områder opp mot Gapsfjella til sommerbeiter.

Nordøst ved Namsvatnet, i Johkegaske, er det vedtatt en reguleringsplan for gjeterhytter i reindriften. Dette har fra langt tilbake vært sommerboplass for reineiere i området. Her har de fleste siidaandelene egne gjeterhytter. Innenfor Børgefjell nasjonalpark har distriktet 3 gjeterhytter, ved Lothere, Gaukere og ei felles med det svenske sametinget ved grensegjerdet i øst, ved Jetnamsklumpen. Gjeterhytta ved Gaukere er i dårlig forfatning og distriktet ønsker å føre opp nybygg i stedet.

Børgefjell er et viktig område for Østre Namdal rbd i barmarksperioden. Vegetasjon og høyereliggende områder gjør at det er et svært bra beite gjennom hele sommeren. Rein finner hele tiden næringsrike, ferske vekster der snøen etter hvert tiner av. Rein er et arktisk dyr, og tåler varme og insekter dårlig. Snøfonner og høye fjelltopper gir mulighet for avkjøling og avbrekk fra insektene.

Reindriftsagronomen mener det er viktig for distriktet å ha tilgjengelige gjeterhytter i Børgefjell. Gjeterhytter vil forenkle gjetingen med at de kan være tilstede i området over lengre tid. Reinen skal gjetes gjennom hele perioden og det er store avstander. Gjeterhyttene vil redusere behovet for transport frem og tilbake i området. De vil også være en sikkerhet for gjeterne. Det er skrinne vegetasjon og ved regn vokser elver og bekker raskt, slik at det kan være vanskelig å passere. I forhold til Viermejølla ligger denne helt inntil distriktsgrensa. Etter avtale med nabo-distrikt beiter rein inn i Byrkije rbd deler av sommeren, og Viermejølla får en sentral plassering.

Etter naturmangfoldlovens §§8-12 skal det foretas en vurdering av søknaden opp mot prinsipper for offentlig beslutningstaking. Etter det vi kan se i naturdatabasen (www.dirnat.no) er det ikke andre konkrete registreringer, enn at det ligger i nasjonalpark. Ut i fra at området ligger innenfor nasjonalpark og Fylkemannen skal vurdere og godkjenne i forhold til verneforskriftene, forutsetter vi at naturmangfoldlovens §§8-12 blir ivarettatt i den forbindelse.

Distriktet har utarbeidet bruksregler som er under behandling, men ennå ikke er godkjent. Der er det planlagt to fremtidige hytter inne i Børgefjell og en ved Tomasvatnet. Søknaden om oppføring av hytte ved Viernejælla er i tråd med bruksreglene.

Etter høringsrunden skal kommune behandle søknaden som en dispensasjon etter plan- og bygningsloven. I forhold til reindriftsloven skal gjeterhytten behandles av områdestyret som gir sin vurdering. Så vil søknad om godkjenning av gjeterhytte oversendes Reindriftssjefen for endelig behandling.

Vi ber om at uttalelser til søknaden sendes både Reindriftsforvaltningen i Nord-Trøndelag og Hattfjelldal kommune, innen 15.08.2011.

Med hilsen

Kjell Kippe
Reindriftsagronom

*Else mari Iversen
Rådgiver*

Dijredaejjan tellefovne/Saksbehandlers telefon: 74138057

Kopi til:
Østre Namdal rbd v/Algot Jåma Fjellbo 7898 LIMINGEN

Vedlegg:
Søknad datert 14.06.2011, med vedlegg
Kart over gjeterhytter og anlegg i Børgefjell dat 21.06.2011

Boazodoallohálddahus • Reindriftsforvaltningen

Båatsoe-burriej reereme

Tjåehkere Sijte v/Algot Jåma
Fjellbo
7898 LIMINGEN

Din čuj./Deres ref.:

Min čuj./Vår ref.:
2011/1724 /19998/2013/PJS/606

Dáhton/Dato:
05.12.2013

TJÅEHKERE SIJTE - VEDTAK OM OPPFØRINGSTILLATELSE TIL TRE GJETERHYTTER PÅ BØRGEFJELL NASJONALPARK ETTER REINDRIFTSLOVENS § 21

Søker: Navn: Tjåehkere sijte
Distrikt: Østre-Namdal
Område: Børgfjell nasjonalpark

Lokalisering: Sted: Gaukaren – Lille Kjukelen - Viermejælla
Distrikt: Østre-Namdal
Kommune: Hattfjelldal, Nordland reinbeiteområde

Saksframstilling:

Tjåehkere sijte søkte 14.06.2011 oppføringstillatelse etter reindriftslovens § 21 til tre gjeterhytter i Børgfjell nasjonalpark. Gjeterhyttene er tenkt lokalisert henholdsvis på Lille Kjukelen, Viermejælla og Gaukaren. På sistnevnte lokalitet er det en eksisterende gjeterhytte som er forfallen og distriktet ønsker og oppføre en ny hytte ved siden av ettersom Sametinget definerer hytta som kanskje ett automatisk fredet kulturminne. Søker har i søknaden vist til det reindriftsmessige behovet ved at området ligger langt fra eksisterende hytter og at siidaen har behov for husvære i forbindelse med gjeting (tilsyn) av rein samt husvære i området når flytting gjennomføres og av sikkerhetsmessige hensyn til gjeterne.

Søknadene har vært ute på en ordinær høring, av høringsuttalelsene er det flere høringsparter som har innsigelser til søknadene. Kulturminnemyndighetene minner om meldeplikten ved eventuelt funn av kulturminner, jf. Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd. Sametinget viser til at eksisterende gjeterhytte ved Gaukaren kan være opp mot 100 år gammel og at den da mulig er ett automatisk fredet kulturminne og kan derfor ikke rives uten at det foreligger dispensasjon fra Riksantikvaren. Sametinget har ikke innsigelse til oppføring av ny hytte på lokaliteten men at en ny hytte plasseres slik at den ikke influerer på eksisterende hytte.

De omsøkte hyttene er lokalisert innenfor Børgefjell nasjonalpark som har egne vernebestemmelser. Søknadene er behandlet etter verneforskriftene av Fylkesmannen i Nordland som var daværende forvaltningsmyndighet for nasjonalparken. Søknad om dispensasjon for oppføringstillatelse til tre gjeterhytter fra verneforskriftene ble avslått av, blant annet med henvisning til føringer gitt i forvaltningsplanen. Fylkesmannen mente at det ikke var klargjort hvilken betydning hyttene ville få i forhold til aktiviteten i området, blant annet eventuelle konsekvenser av endret barmarkskjøring. Fylkesmannen mente likevel at hvis det fremmes søknad om restaurering av eksisterende hytte ved Gaukaren ville denne søknaden bli innvilget.

Fylkesmannens sitt vedtak ble påklaget og klagebehandlet med det resultat at Fylkesmannen ikke fant grunnlag for å omgjøre vedtaket og oversendte saken til Direktoratet for naturforvaltning. Direktoratet behandlet klagen og skriver avslutningsvis følgende sitat: *Som det fremgår av verneforskriftens § 3 pkt 1.3 bokstav a) så kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til oppføring av bygninger og anlegg i forbindelse med reindrift og oppsyn. Behovet for gjeterhyttene skal vurderes opp mot mulige skader og ulemper for naturmangfoldet og verneformålet i nasjonalparken. Direktoratet mener at vi har ikke tilstrekkelig kunnskap om hvordan reindriftsnæringen bruker området, særlig flere konkrete opplysninger om behovet for barmarkskjøring før og etter en eventuell oppføring av gjeterhyttene. Dette er opplysninger som vil være tilgjengelige for oss ved en gjennomarbeidet og godkjent distriktsplan, jf. reindriftslovens § 62. Direktoratet tar med dette ikke klagen fra Tjåahkere Sitje og Østre Namdal reinbeitedistrikt til følge. Det presiseres at vi ikke har tatt endelig stilling til om hvorvidt hyttene skal tillates oppført, men at vi på grunn av manglende kunnskap om reindriftsnæringas aktivitet i området, jf. nml § 9, ikke finner å kunne gi dispensasjon til omsøkte hytter. Direktoratet tar ikke klagen fra Tjåahkere Sitje v/Algot Jåma og Østre Namdal reinbeitedistrikt til følge. Klagen er endelig avgjort og kan ikke påklages.*

Reindriftsagronomen har vist til at de omsøkte hyttene er omtalt i distriktets bruksregler som er godkjent av områdestyret i 2011 for Tjåahkere Sitje. Reindriftsagronomen har påpekt at det er bruksreglene som skal danne grunnlaget for distriktsplanen og at framtidig distriktsplan ikke vil ha andre opplysninger om gjerder og faste anlegg enn de som fremkommer av bruksreglene. Det vises også til at reindriftsagronomen etter en reindriftsfaglig vurdering hadde funnet at det er behov for hyttene slik omsøkt. Den faglige vurderingen er begrunnet med at det er viktig for distriktet å ha tilgjengelige hytter i Børgefjell. Gjeterhyttene vil forenkle gjetingen med at de kan være tilstede i området over lengre tid. Reinen skal gjetes gjennom hele perioden og det er store avstander. Gjeterhyttene vil redusere behovet for transport frem og tilbake i området. De vil også være en vesentlig sikkerhet for gjeterne. Det er skrinn vegetasjon og ved regn vokser elver og bekker raskt, slik at det kan være vanskelig og risikofylt å passere elvene.

Områdestyret for Nord-Trøndelag har i møte 12.12.2012 vurdert at distriktet har behov for gjeterhyttene og anbefaler at det gis godkjenning etter reindriftsloven, men setter en betingelse om at konkret plassering og utforming må avklares med vernemyndigheten og Hattfjelldal kommune. Videre fremgår det av områdestyrets vedtak at områdestyret kan ikke se at det av gjeldende reindriftslov kan utledes noe krav om at distriktsplanen skal inneholde noe vesentlig mer omfattende opplysninger om distriktets gjeterhytter og motorferdsel enn det som fremgår av

arealbrukskart, bruksregler og distriktsplan fra 2001. Områdestyret i Nord-Trøndelag ber Fylkesmannen i Nordland/ Direktoratet for Naturforvaltning gjenoppta saken og om nødvendig innhente de opplysninger som måtte kreves slik at kunnskapsgrunnlaget blir tilstrekkelig og at det med nødvendige justeringer kan fattes et positivt vedtak.

Reindriftsforvaltningens vurdering:

Det er etter Reindriftsforvaltningens syn viktig å begrense omfanget av inngrep i reindriftsområder av hensyn til beiteområdene. Godkjenning til gjeterhytter gis når det er vurdert å være tilstrekkelig behov for husvære. Ettersom de omsøkte hyttene ligger innenfor Børgefjell nasjonalpark omfattes de også av eget regelverk jf. forskrift om Børgefjell nasjonalpark FOR-2003-08-29-1101.

Forvaltningsmyndigheten for nasjonalparken har avslått søknadene og direktoratet for naturforvaltning har ikke tatt klagen fra distriktet til følge. Avslaget begrunnes med manglende kunnskap om reindriftsnæringas aktivitet i området og opplysningene ville vært tilgjengelig for direktoratet ved en gjennomarbeidet og godkjent distriktsplan. Jf. naturmangfoldslovens § 9, kan derfor direktoratet ikke kunne gi dispensasjon til de omsøkte hyttene.

Når ett tiltak trenger tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom annet ikke følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Det vil si at forvaltningsmyndigheten må gi sin endelige tillatelse til de omsøkte tiltakene før en eventuell tillatelse kan gis etter reindriftsloven. Reindriftsdirektøren vil derfor anbefale at distriktet i samråd med forvaltningsmyndigheten for nasjonalparken belyser reindriftsnæringens aktivitet i området slik at forvaltningsmyndigheten får innblikk i distriktets bruk av områdene slik at det eventuelt kan gis dispensasjon til de omsøkte hyttene.

På bakgrunn av det ovennevnte vil reindriftsdirektøren gjøre følgende vedtak.

Reindriftsstyret gjorde følgende vedtak i sak 69/89:

Med hjemmel i paragraf 3 i forskrifter om godkjenning av gjeterhytter i reindriften av 1. nov. 1982, gis Reindriftsdirektøren fullmakt til å avgjøre saken. Endret ved forskrift 19. sep. 2007 nr. 1075.

Vedtak:

Reindriftsdirektøren vedtar herved følgende:

Med hjemmel i «lov 15. Juni 2007 nr. 40 om reindrift (reindriftsloven)» om godkjenning av gjeterhytter i reindriften» § 21 avslås søknaden til Østre Namdal Reinbeitedistrikt om tillatelse til oppføring av 3 gjeterhytter på Børgefjell i Hattfjelldal kommune.

Begrunnelse:

Forvaltningsmyndigheten for Børgefjell nasjonalpark må godkjenne tiltakene etter vernebestemmelsene før tiltakene eventuelt kan tillates etter reindriftslovens § 21. Østre Namdal reinbeitedistrikt anbefales derfor til å gå i dialog med forvaltningsmyndigheten for nasjonalparken slik at forvaltningsmyndigheten får de nødvendige opplysninger om reindriftsnæringens aktivitet i

Børgefjell slik at det eventuelt kan gis dispensasjon fra verneforskriften til de omsøkte gjeterhyttene.

Klagerett:

Vedtaket kan påklages til Landbruks og matdepartementet innen tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes Reindriftsforvaltningen i Alta, og må være innlevert postoperatør innen utløp av klagefristen. Som part har de rett til innsyn i sakens dokumenter, i den grad dette følger av forvaltningsloven § 18 og § 19.

Ved henvendelse, vennligst oppgi referanse.

Med hilsen

Ola Chr. Rygh
Direktør

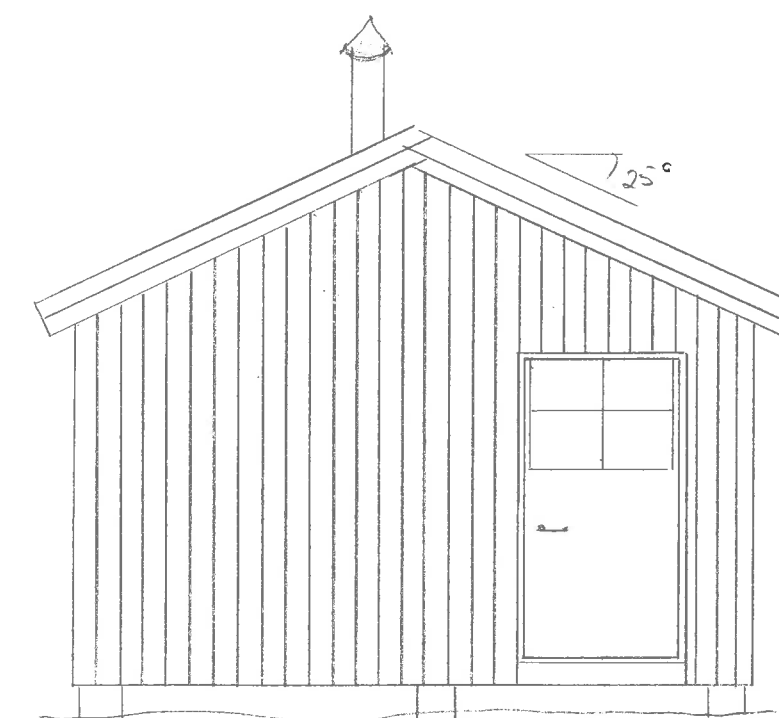
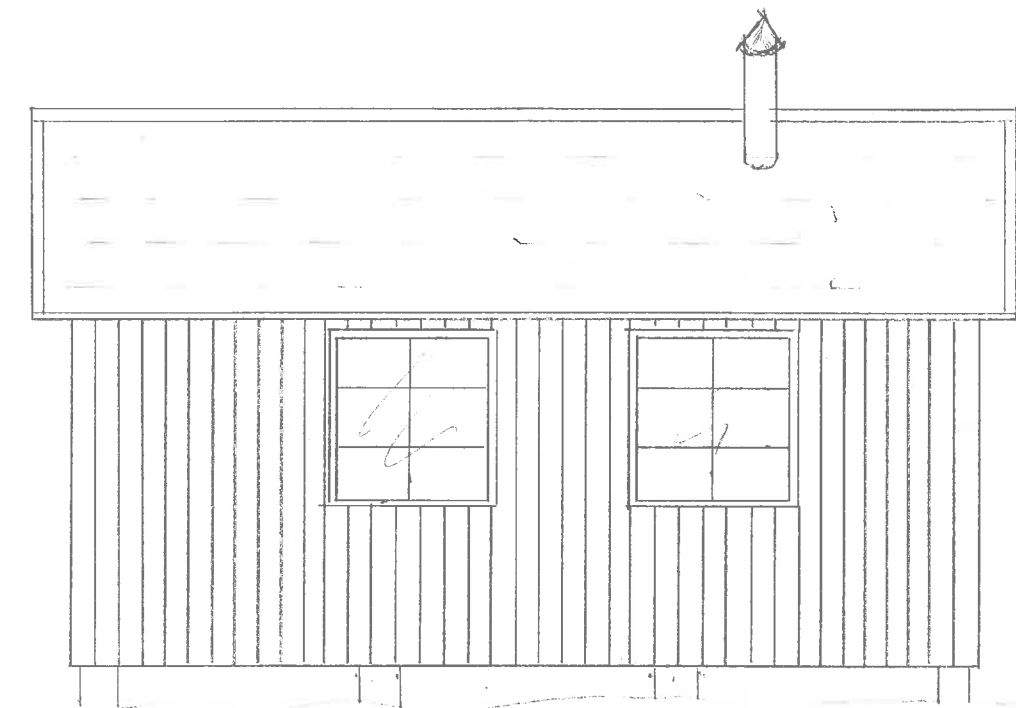
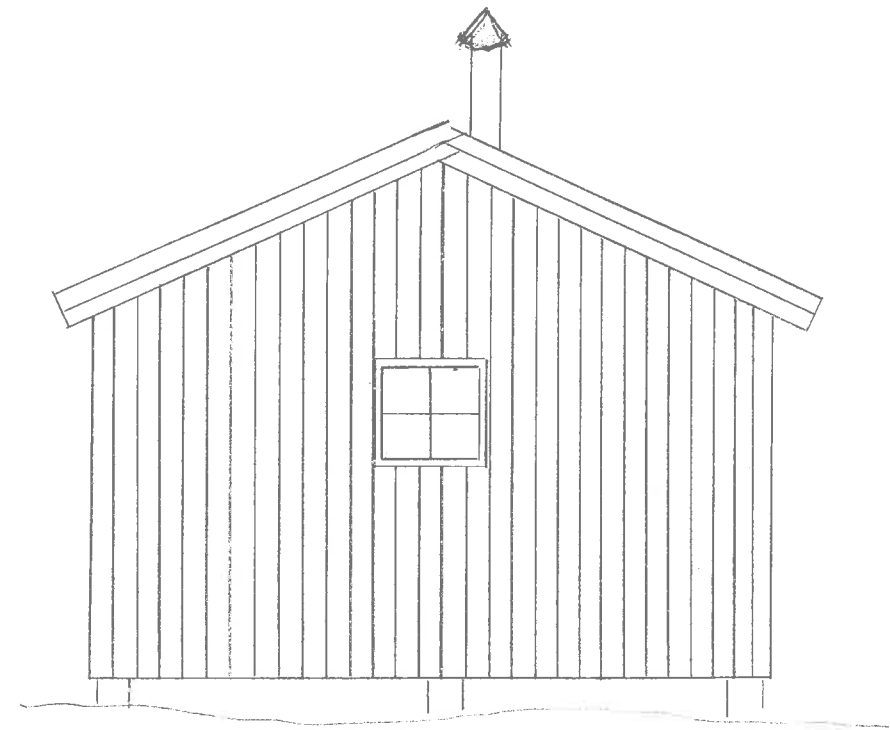
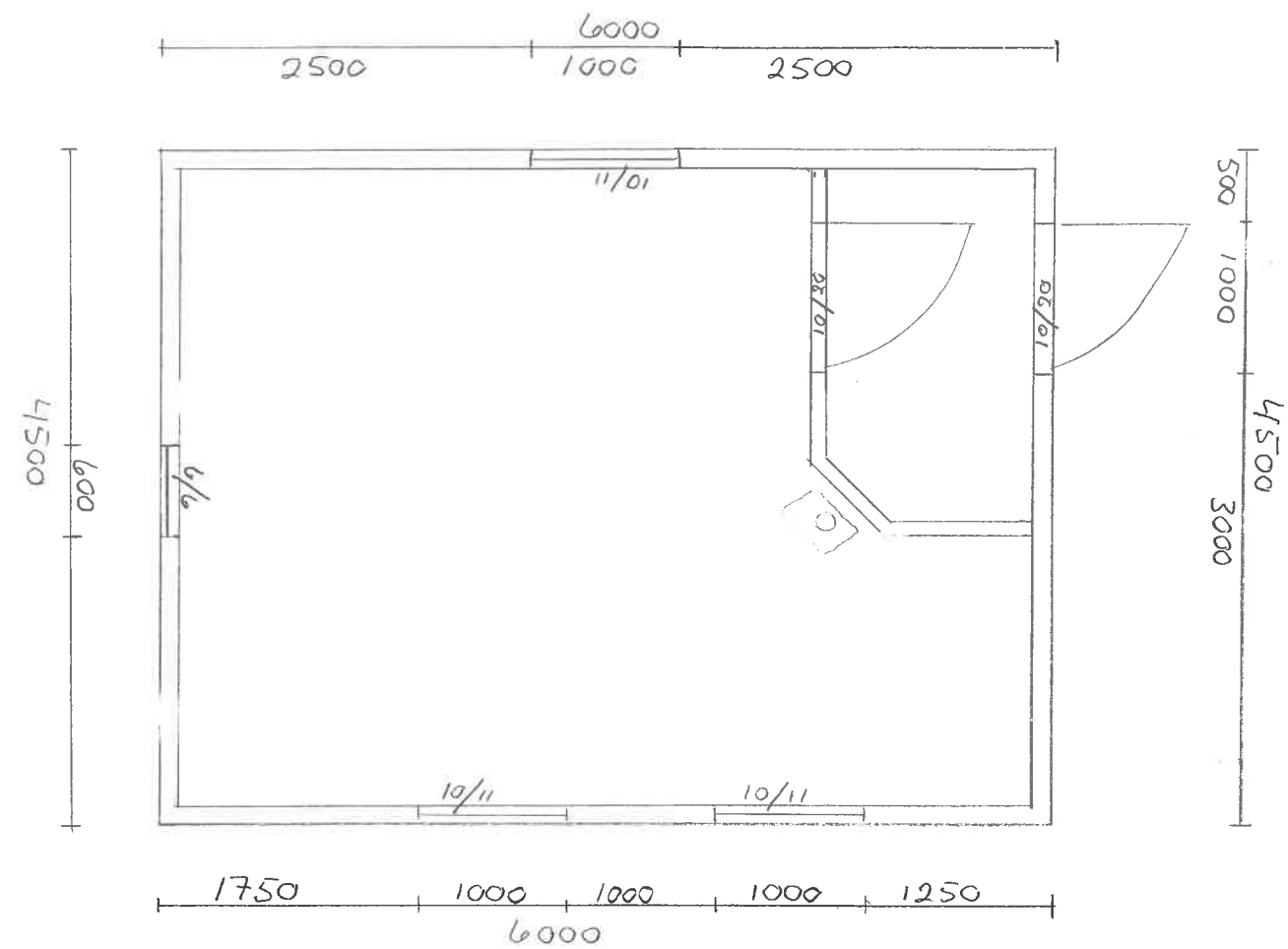
Per Johnny Sara
Råddeaddi/Rådgiver

Saksbehandlers telefon: 78457033

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland	Statens hus	8002	BODØ
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
RF-Trøndelag			

Östra Nordinge Reindistrikt	
10/1-17	Mål 1:50
Hytte	areal 27 m ²
Tegn	KBJ.

Tjåehkere sijte

v/Anta Joma

8/3 2018

Stallvikveien 2173

7893 Skorovatn

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Postboks 2600

7734 STEINKJER

Gjeterhytter i Byrhkie.

På muntlig forespørsel fra forvalter kommer en forklaring av Tjåehkere sijtes behov for gjeterhytter i Byrhkie.

Tjåehkere sijte består av 12 siidaandeler og er i praksis delt i to grupper; Jåma/Dærga- og Steinfjell-gruppen. I tillegg driver en av siidaandelene i samarbeid med Hotagen sameby i Hestkjølen. I forbindelse med bruksreglene har distriktet vedtatt at de skal være en sijte/ gruppe.

Tjåehkere sijte har vinterbeiter hovedsakelig mellom Snåsvatnet, Rv 17 og Namsen. I tillegg benyttes områder i Grong og Lierne kommuner nord for Sanddøla. Vår- og høstbeiter ligger på østsiden av E6 i Grong og Lierne kommuner, og videre nordover opp til Børgefjell. På vår, sommer og høst oppholder rein seg i Børgefjell. Jåma/Dærga-gruppen foretar kalvmerkingen litt nordøst for Namsvatnet, mens Steinfjell-gruppen holder til nord for Namsvatnet, ved Jengelvatnet. Etter merking slippes rein tilbake til området og den beiter i Børgefjell hele sommeren og utover høsten. I september – november samles rein til slakting. Etter slaktingen flyttes rein til vinterbeiter lengre sør.

Byrhkie er et viktig område for Tjåehkere sijte i barmarksperioden. Vegetasjon og høyereliggende områder gjør at det er et svært bra beite gjennom hele sommeren. Rein finner hele tiden næringsrike, ferske vekster der snøen etter hvert tiner av. Rein er et arktisk dyr, og tåler varme og insekter dårlig. Snøfonner og høye fjelltopper gir mulighet for avkjøling og avbrekk fra insektene.

Tjåehkere sijte har en avtale med Byrije sijte om å kunne benytte områdene inn i Byrkije til vår og sommerbeiter. I nordvest har Tjåehkere tegnet inn vårbeite/ kalvingsland opp Rørskardet til Simskardelva. I nordøst har også Tjåehkere avtale om å benytte områder opp mot Gapsfjella til sommerbeiter.

Nordøst ved Namsvatnet, i Johkegaske, er det vedtatt en reguleringsplan for gjeterhytter i reindriften. Dette har fra langt tilbake vært sommerboplass for reineiere i området. Her har de fleste siidaandelene egne hytter. Innenfor Børgefjell NP har distriktet tre gjeterhytter; ved Lothere, Gaukere og ei felles med det svenske sametinget ved grensegjerdet i øst, ved Jetnamsklumpen.

De nye gjeterhyttene er tenkt bygd likt med et areal på 27 m² pluss uthus/do. Området der hyttene er tenkt bygd ligger langt fra eksisterende hytter. De vil forenkle gjetingen med at de kan være tilstede i området over lengre tid. Reinen skal gjetes gjennom hele perioden og det er store avstander.

Det er viktig for hele området at reinflokkene til forskjellige gruppene holdes mest mulig adskilt slik at de ikke samles i for store flokker, slik at slitasjen på beitet og terrenget ikke blir for stort.

Gjeterhyttene er også svært viktige av sikkerhetshensyn til gjeterne som er ute. Det er store elver og ved nedbør vokser de svært raskt, slik at det et kan være svært vanskelig og risikofylt å passere. Noen ganger umulig. Ved uvær kan hyttene være forskjellen mellom liv og død.

Gjeterhyttene vil bidra til å redusere bruken av motorkjøretøy da gjeterne kan være i området over lengre tid.

Tjåehkere sijte

Anta Joma

Eksisterende og omsøkte reindriftshytter i Børgefjellområdet

